

**В.В. Кобзар
О.С. Михайлик**

**Хронологія побудови систем централізованого
водопостачання та водовідведення
в населених пунктах світу
Довідник**

Київ-2019

УДК 628.2
ББК 38.761

У книзі зібрано відомості про хронологію будівництва систем водопостачання та водовідведення у різних куточках світу. Охоплено усі історичні епохи та системи водопостачання та водовідведення – від найдавніших, створених ще декілька тисячоліть тому, до сучасних, споруджених у кінці ХХ століття.

Метою книги була систематизація відомостей щодо років спорудження систем водопостачання та водовідведення на усіх континентах та в усі історичні епохи. Вона дає змогу зробити цікаві висновки щодо того, де і у які епохи найактивніше споруджувалися такі системи.

Книга розрахована на фахівців з водопостачання та водовідведення та усіх, хто цікавиться даною темою.

ISBN 966-581

© Кобзар В. В. ідея, текст, редагування, 2019 р.

© Михайлик О. С., макет, обкладинка, текст, фото, 2019 р.

Передмова

Пропонована праця є результатом багаторічних досліджень історії розвитку централізованих систем водопостачання та водовідведення в містах, регіонах та малих населених пунктах світу.

Таблиця років побудови та вводу в експлуатацію цих систем складена за доступними даними, а отже, не є вичерпною, хоча в ній наведені дані про понад 1100 населених пунктів світу.

Мова в першу чергу йде про централізовані системи водопостачання міст, головним чином про так звані «правильні системи», що вперше почали з'являтися в світі з другої половини ХІХ ст. і до сьогоднішнього дня. В окремих випадках наведені дані про будь-які відомі системи водопостачання і районні, заводські, місцеві та локальні, стародавні. Іноді маємо декілька дат побудови централізованих систем водопостачання для окремих міст (від примітивних до більш сучасних). В інших випадках питання спірне навіть для, власне, водоканалів міст. Такими є в Україні: Харків, Одеса, Бахмут, Феодосія, Шостка, Глухів, Ізяслав, Червоноград, та інші. Така ж картина по деяких містах країн СНД та світу. Проте, розбіжність в 1-2 роки не є принциповою.

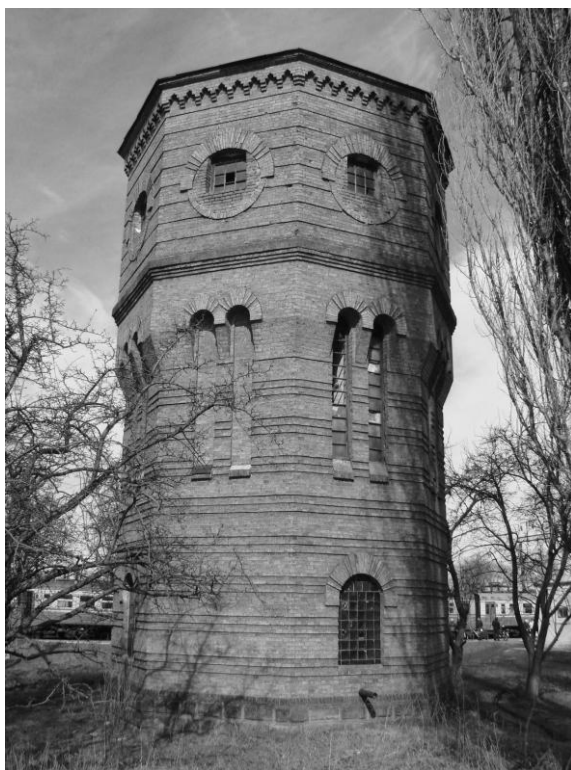
Для зручності користування Таблицею складено Алфавітний покажчик міст і поселень наведених в Таблиці і вказано рік де їх можна шукати. Назви поселень наведено такі, які вони мали на час відкриття систем водопостачання чи водовідведення, а в дужках – сучасні назви.

В кінці роботи наведено діаграму кількості міст, що мали централізований водогін по рокам і періодам (за даними таблиці). З Діаграми наочно видно певні сплески будівництва систем водопостачання. Особливе зростання темпів будівництва

централізованих систем можна наочно спостерігати на переломі XIX – XX століть. І це не дивно, адже саме тоді відбувалася потужна урбанізація міст і покращення їх санітарного благоустрою.

Оскільки така робота проведена в Україні, а можливо й у світі – вперше, вона не претендує на абсолютну достовірність і головне всеосяжність. Таблицю можна доповнювати нескінченно.

Робота головним чином ґрунтована на друкованих джерелах інформації (див. Літературу) та відкритих для доступу інтернет-ресурсах, а також архівних джерелах і матеріалах періодики.

Таблиця років побудови систем централізованого водопостачання в населених пунктах світу

№ з/п	Місто або населений пункт (регіон)	Країна або регіон	Дата	Примітки
1	Мохенджо, Даро	Індія	3000 р. до н.е.	
2	Каїр	Єгипет	1700 р. до н.е.	
3	Кахамарка	Перу	1500 р. до н.е.	Акведук Кумбе-Майо
4	Єрусалим	Палестина	X ст. до н.е.	Соломонів водопровід
5	Афіни	Греція	540-530 до н.е.	Самоський тунель. Підземний акведук, з гір
6	Рим	Італія	313-311 р. до н.е.	Акведук Аппія
7	Рим	Італія	272-270 р. до н.н.	Акведук Старий Аніо
8	Пергамон	Греція	160 р. до н.е.	Напірний
9	Рим	Італія	144 р. до н.е.	Акведук Марція
10	Рим	Італія	125 р. до н.е.	Акведук Аква Тепула
11	Нім	Франція	60-40 р. до н.е.	Гарський акведук
12	Рим	Італія	33 р. до н.е.	Акведук Юлія
13	Рим	Італія	19 р. до н.е.	Акведук Аква Вірго

14	Рим	Італія	2 р. до н.е.	Акведук Аква Альзіетіна
15	Рим	Італія	38-52 р.	Акведук Клавдія
16	Рим	Італія	38-52 р.	Акведук Старий Аніо
17	Колонія Клаудія Ара Агріппіненсіум (зараз м. Кельн)	Німеччина	80 н.е.	Акеведук Айфель, 95 км, з гір Айфель
18	Карфаген (зараз м. Туніс)	Іспанія	I ст.	Зауганський акведук
19	Ювавум (тепер м.Зальцбург)	Австрія	I ст.	Римські цистерни, з джерел
20	Задар	Хорватія	I ст.	Акведук довжиною 40,3 км, з Вранського озера
21	Задар	Хорватія	Кінець I ст.	Акведук довжиною 3,5 км
22	Задар	Хорватія	100-115 р.	Акведук
23	Рим	Італія	109 р.	Акведук Траяна
24	Сеговія (біля Мадриду)	Іспанія	109 р.	Акведук
25	Афіни	Греція	134-140 н.е.	Акведук Адріана (також діяв до 1471 і після 1840)
26	Варна	Болгарія	139-161 н.е.	
27	Аквінкум (тепер м.Будапешт)	Угорщина	II ст.	З джерел
28	Рим	Італія	226 р.	Акведук Аква Олександріна
29	Спліт	Хорватія	III ст.	Акведук Діоклетіана

30	Константинополь (Стамбул)	Туреччина	368-375 р.	Акведук Валента
31	Париж	Франція	IV ст.	Акведук Аркей
32	Наска	Перу	540 р.	Система акведуків Пукіос
33	Ахсикент	Ферганська долина (Середня Азія)	X ст.	Кярізи
34	Новгород	Росія	1090 р.	
35	Рим	Італія	1122 р.	Канал Маррани Маріана
36	Артуа (провінція)	Франція	1126 р.	Артезіанська вода
37	Дублін	Ірландія	1242 р.	Канал з р.Доддер
38	Рацібуж	Польща	1258 р.	Акведук
39	Познань	Польща	1282 р.	Гравітаційний
40	Вальдкірх	Німеччина	1280-і рр.	Водовід Урграбен, до срібних копалень у долині Зуггенталь
41	Вроцлав	Польща	1341 р.	Гравітаційний
42	Ревель (Таллінн)	Естонія	1345 р.	Дерев'яний
43	Прага	Чехія	1348 р.	Гравітаційний
44	Гданськ	Польща	1348- 1354 рр.	Гравітаційний
45	Ганновер	Німеччина	1352 р.	З р. Лейни, самоплинний
46	Легниця	Польща	1368 р.	Дерев'яний, з р.Млинувки
47	Бремен	Німеччина	1394 р.	
48	Краків	Польща	1399 р.	З р. Вісли
49	Львів	Україна	1404- 1405 рр.	Самоплинний

50	Брно	Чехія	1416 р.	3 р.Свратки
51	Мюнхен	Німеччина	1422 р.	3 шахтних колодязів
52	Дубровнік	Хорватія	1438 р.	
53	Олькуш	Польща	1449 р.	Дерев'яний
54	Зелена Гура	Польща	1475 р.	Дерев'яний
55	Москва	Росія	1485 р.	Тайницький водопровід в Кремлі
56	Інсбрук	Австрія	1485 р.	Зі свердловини
57	Грац	Австрія	1490 р.	До палацу імператора Мксиміліана
58	Москва	Росія	1492 р.	В Арсенальній башті Кремля
59	Аугсбург	Німеччина	XV ст.	
60	Градец-Кралове	Чехія	XV ст.	Дерев'яний від рурмайстерського млина до водогінної вежі
61	Люблін	Польща	1506 р.	Гравітаційний
62	Кремс	Австрія	1514 р.	Дерев'яний
63	Гмунден	Австрія	1515 р.	Дерев'яний
64	Псков	Росія	1519 р.	З механічним підйомом води.
65	Ганновер	Німеччина	1527 р.	З насосами та гідравлічним приводом
66	Бидгощ	Польща	1520-і рр.	Забір з р.Брда
67	Клодзько	Польща	1540 р.	
68	Лінц	Австрія	1545 р.	Дерев'яний, зі свердловин
69	Варшава	Польща	1561 р.	З джерел
70	Болеславець	Польща	1565 р.	Дерев'яний
71	Брест	Білорусь	1566 р.	Дерев'яний, з помпами

72	Щецин	Польща	1577 р.	Самоплинний, до замку
73	Вельс	Австрія	1577 р.	З водогінною вежею
74	Потозі	Болівія	1580 р.	По прикладу Римських Акведуків
75	Лондон	Англія	1582 р.	З р. Темзи
76	Тирговіште	Румунія	1585 р.	Дерев'яний. Див. 1875 р.
77	Рим	Італія	1585- 1587 р.	Акведук Феліче
78	Ніса	Польща	1586 р.	
79	Токіо (раніше Едо Сіті)	Японія	1590 р.	Водопровід акведук
80	Красник	Польща	1590 р.	
81	Стара Руса	Росія	XVI ст.	Промисловий
82	Свідниця	Польща	1601 р., 14 січня	Дерев'яний
83	Солікамськ	Росія	1601 р.	З свердловини
84	Брюссель	Бельгія	1601 р.	Напірний
85	Рига	Латвія	1618 р.	Із підземних джерел
86	Осло	Норвегія	1624 р.	Дерев'яний з р. Акер
87	Ярослав	Польща	1632 р.	Дерев'яний
88	Москва	Росія	1633 р.	Напірний з р. Москви в Кормовий палац
89	Ліон	Франція	1647 р.	Паровою машиною з р.Рони

90	Бостон	США	1652 р.	Зі свердловин
91	Версаль (під Парижем)	Франція	1664 р.	Чавунні та свинцеві труби
92	Київ	Україна	1668 р.	На Подолі, дерев'яний
93	Едінбург	Велика Британія	1674 р.	Зі свердловин
94	Белфаст	Велика Британія	1680 р.	Дерев'яний Див. 1901 р.
95	Кейптаун	ПАР	1687 р.	Дерев'яний з резервуарів, 1811-заміна на чавунні
96	Стокгольм	Швеція	1694 р.	Див. 1861 р.
97	Рим	Італія	XVII ст.	Акведук Паоло
98	Нікосія	Кіпр	XVIII ст.	
99	Сан-Антоніо	США	1720 р.	Самоплавні іригаційні канали, з ґрунтових вод Див.1877 р.
100	Петергоф	Росія	1721 р.	Водопровід до фонтанів
101	Ріо-де-Жанейро	Бразилія	1723 р.	Акведук
102	Лондон	Англія	1724-1726 рр.	Водопровід Челсі
103	Завод Демидова	Росія	1726 р.	3 р. Локтевки
104	Коліванський завод	Росія	1729 р.	3 р. М. Білої
105	Зміїногорський завод	Росія	1735 р.	Промисловий
106	Барнаульський завод	Росія	1739 р.	3 р. Барнаулки
107	Шульбинський завод	Росія (Сибір)	1744 р.	3 р. Шульби
108	Ріо-де-Жанейро	Бразилія	1744-1750 р.	Акведук Каріока
109	Пенсильванія	США	1746 р.	
110	Ларнака	Кіпр	1747 р.	Камариський акведук, 10 км

111	Царське Село (Пушкін)	Росія	1749 р. 15 листопа да	Віттоловський водовід
112	Неаполь	Італія	1753- 1762 р.	Акведук Ванвітеллі,
113	Бетлехем	США	1761 р.	
114	Сузунський завод	Росія	1764 р.	Промисловий
115	Томський завод	Росія	1771 р.	Промисловий
116	Тронхейм	Норвегія	1777 р.	
117	Царське Село (Пушкін)	Росія	1777 р.	Таїцький
118	Лондон	Англія	1779 р.	З паровими насосами
119	Париж	Франція	1781 р.	З паровими насосами
120	Красноводск	Росія	1781 р.	З опріснювачами морської води
121	с. Архангельське (під Москвою)	Росія	1783 р.	В сад. кн.Голіцина
122	Локтівський завод	Росія	1783 р.	Промисловий
123	Гетеборг	Швеція	1787 р.	З джерел Каллебек
124	Гаврилівський завод	Росія	1794 р.	Промисловий
125	Зміїногорська копальня	Росія	1795 р.	Промисловий
126	Тарновські Гури	Польща	1797 р., 19 жовтня	З залізних труб
127	Нью-Йорк	США	1799 р.	З дерев'яних труб
128	Кронштадт	Росія	Поч. ХІХ ст.	
129	Богота	Колумбія	1803 р.	Акведук, з річки
130	Філадельфія	США	1804 р.	З залізних труб
131	Пейслі	Велика Британія	1804 р.	

132	Москва	Росія	1804 р. 28 жовтня	Митищинський
133	Санкт-Петербург	Росія	1807 р.	Самопливний – Пулковський
134	Калуга	Росія	1807 р.	Самопливний до гостинного двору
135	Балтимор	США	1810 р.	
136	Жори	Польща	1824- 1826 рр.	Дерев'яний самопливний, з джерел
137	Одеса	Україна	1827 р.	Перша громадська цистерна
138	Вроцлав	Польща	1827 р.	Паровою машиною
139	Детройт	США	1827 р.	З Великих озер
140	Порт-Елізабет	ПАР	1829 р.	Перша свердловина Див. 1851
141	Нью Йорк	США	1830 р.	Перший централізован ий водопровід
142	Одеса	Україна	1831 р.	З артезіанських свердловин
143	Санкт-Петербург	Росія	1832 р.	З свердловин
144	Франкфурт-на-Майні	Німеччина	1834 р.	
145	Казань	Росія	1834 р.	З свердловин
146	Євпаторія	Україна	1834 р.	Перший артезіанський колодязь
147	Тамбов	Росія	1835 р.	Перша свердловина
148	Москва	Росія	1835 р.	Митищинський напірний
149	Рига	Латвія	1835 р.	З свердловин
150	Оренбург	Росія	1836 р.	Водозабір з р. Урал та свердловин
151	Євпаторія	Україна	1837 р.	З свердловин

152	Задар	Хорватія	1838 р.	Гравітаційний, з цистернами та попередньою фільтрацією
153	Лондон	Англія	1839 р.	Очистка за допомогою «повільних» фільтрів
154	Колумбус	США	1839 р.	Дерев'яний довжиною 3 милі, з джерел Леонард Спрінг, до водорозбірних кранів
155	Париж (Гренель)	Франція	1840 р.	Перша глибока свердловина (550 м)
156	Діжон	Франція	1840 р.	3 свердловини
157	Луганський завод	Україна	1842 р.	3 свердловини глибиною 181 м.
158	Нью-Йорк	США	1842 р.	Кротоновський водопровід
159	Чикаго	США	1842 р.	Водозабір з оз. Мічіган
160	Янгон	М'янма	1842 р.	Зі свердловин
161	Астрахань	Росія	1843 р.	3 свердловини
162	Торонто	Канада	1843 р.	
163	Ростов-на-Дону	Росія	1844 р.	3 свердловини
164	Джерсі	США	1845 р.	Труби з внутрішнім цементним покриттям
165	Нижній Новгород	Росія	1847 р., 1 жовтня	Водозабір з ключів
166	Ліверпуль	Англія	1847 р.	3 свердловин
167	Гамбург	Німеччина	1848 р.	3 р. Ельби
168	Нижній Тагіл	Росія	1848 р.	

169	Оренбург	Росія	1850	Водозабір з р. Урал з очисткою на фільтрах
170	Копенгаген	Данія	1850 р.	З свердловин
171	Севастополь	Україна	1850 р.	Промисловий для доків
172	Порт-Елізабет	ПАР	1829;1851	З р. Баакенс Див.1829 р.
173	Гавана	Куба	1852 р.	
174	Одеса	Україна	Лютий 1853 р.	Водопровід Ковалевського з Великого Фонтану
175	Берлін	Німеччина	1853 р.	Очистка на «повільних» фільтрах
176	Оденсе	Данія	1853 р.	
177	Амстердам	Нідерланди	1853 р.	Водозабір з дюн
178	Монреаль	Канада	1853 р.	Акведук, з р.Св.Лаврентія
179	Севастополь	Україна	1830-і-1853 р.	Лазаревський водогін (5 акведуків)
180	Прага	Чехія	1854 р.	Застосовані парові насоси
181	Аальборг	Данія	1854 р.	
182	Луївілл	США	1854 р.	Приватний
183	Сан-Хосе	США	1854 р.	Зі свердловини
184	Клівленд	США	1854-1856 рр.	
185	Київ	Україна	1855 р.	Локальний в Арсенальських майстернях
186	Брюссель	Бельгія	1855 р.	
187	Варшава	Польща	1855 р.	Водозабір з р. Вісла

188	Москва	Росія	1856 р.	Ходинський таборний
189	Берлін	Німеччина	1856 р.	Новий, див. 1853
190	Олькуш	Польща	1856 р.	Локальний
191	Саратов	Росія	1856-1857 рр.	Самоплинний
192	Київ	Україна	1857 р.	Локальний у Кадетському корпусі
193	Мельбурн	Австралія	1857 р.	З водосховища Яе Йен
194	Царське Село (Пушкін)	Росія	1858 р.	Царскосільський табірний
195	Мадрид	Іспанія	1858 р.	Водозабір з р. Лозоя
196	Вашингтон	США	1859 р.	Водозабір з р.Потомак без очистки
197	Гамбург	Німеччина	1859 р.	Альтонський
198	Сідней	Австралія	1859 р.	З боліт Лакланта Ботані
199	Санкт-Петербург	Росія	1859-1861 рр.	Водозабір з р. Неви. Початок спорудження
200	Бомбей (Мумбай)	Індія	1860 р.	Водозабір з р. Вехар
201	Александрія	Єгипет	1860 р.	З фільтруванням
202	Тифліс (Тбілісі)	Грузія	1860 р.	
203	Копенгаген	Данія	1860 р.	З озера Дамхуз і колодязів
204	Ставрополь	Росія	1861 р.	Зі струмків, самоплинний
205	Стокгольм	Швеція	1861 р.	Водозабір з оз. Малорен з фільтруванням
206	Хвалинск	Росія	1862 р.	Самоплинний з ключів
207	Ярославль	Росія	1862 р.	

208	Керч	Україна	1863	Для керченських укріплень з опріснювачем
209	Санкт-Петербург	Росія	30 листопада (13 грудня) 1863 р.	Пуск водогону
210	Володимир	Росія	1863 р.	Джерело – р. Клязьма
211	Крайстчерч	Нова Зеландія	1863 р.	Зі свердловин
212	Лівадія	Україна	1863 р.	Локальний до Лівадійського палацу, з резервуаром містк.700 тис.відер
213	Орел	Росія	9 липня 1863 р.	Перший, див. 1889
214	Валаамський монастир	Росія	1863 р.	
215	Тюмень	Росія	1864 р., 19 липня	Водозабір з р. Тура
216	Муром	Росія	1864 р., 26 серпня	
217	Санкт-Петербург	Росія	1864, осінь	Новий
218	Оренбург	Росія	1864 р., 31 грудня	Водозабір з р. Урал, новий
219	Феодосія	Україна	1864 р.	З гончарних труб
220	Вашингтон	США	1864 р.	Акведук,з річки
221	Твер	Росія	1865 р.	Водозабір з р. Волга

222	Хвалинськ	Росія	1865 р.	Новий, див. 1862
223	Новочеркаськ	Росія	1865 р.	Водозабір з р. Дон і підземних джерел
224	Щецин	Польща	1865 р., 1 жовтня	3 р. Одра, з фільтрами
225	Ростов-на-Дону	Росія	1865 р.	3 ключів
226	Познань	Польща	1866 р.	
227	Мальмьо	Швеція	1867 р.	3 фільтруванням
228	Берн	Швейцарія	1867 р.	
229	Ревель (Таллін)	Естонія	1867 р.	Водозабір з озера
230	Данідін	Нова Зеландія	1867 р.	
231	Ейтенхахе	ПАР	1867 р.	3 водосховища
232	Будапешт	Угорщина	1868 р.	
233	Кострома	Росія	1868 р.	Водозабір з р. Волги
234	Цюріх	Швейцарія	1868 р.	3 річки
235	Сингапур	Сингапур	1868 р.	3 водосховища Мак Річі Див. також 1932 р.
236	Буенос-Айрос	Аргентина	1869 р., 4 квітня	3 фільтруванням
237	Воронеж	Росія	1869 р., 18 вересня	
238	Катеринослав (Дніпро)	Україна	1869 р., 22 червня	Водозабір з р. Дніпро
239	Гданськ	Польща	1869 р., 21 липня	

240	Портланд	США	1869 р.	З озера Себайго
241	Рим	Італія	1870 р.	Сучасний з водозабором з ключів
242	Нижній Новгород	Росія	1870 р.	Ярмарковий
243	Денвер	США	1870 р.	Водозабір з р. Саут-Платт без очистки
244	Симбірськ	Росія	1871 р.	Водозабір з р. Волги з очисткою на фільтрах
245	Вроцлав	Польща	1871 р.	
246	Міннеаполіс	США	1871 р.	З р. Міссісіпі
247	Веллінгтон	Нова Зеландія	1871 р.	
248	Гетеборг	Швеція	1871 р.	З повільними фільтрами
249	Цюріх	Швейцарія	1871 р.	З Цюріхського озера
250	Вроцлав	Польща	1871 р., 1 серпня	Новий
251	Київ	Україна	1872, 1 березня	Водозабір з р. Дніпро, очистка на «повільних» фільтрах
252	Орхус	Данія	1872, грудень	
253	Брно	Чехія	1872 р.	
254	Грац	Австрія	1872 р.	З ґрунтових вод
255	Галац	Румунія	1872 р.	

256	Руда (тепер част. міста Руда Шльонська)	Польща	1872 р.	Зі свердловин
257	Нордчюпінг	Швеція	1873 р.	
258	Алексін	Росія	1873 р.	
259	Одеса	Україна	1873 р., 9 вересня	Водозабір з р. Дністер з очисткою на фільтрах
260	Констанц	Німеччина	1873 р.	
261	Відень	Австрія	1873 р.	Водозабір у Альпах
262	Сан-Дієго	США	1873 р.	Зі свердловин
263	Бремене	Німеччина	1873 р.	
264	Бірмінгем	США	1873 р.	
265	Мінськ	Білорусь	1874 р., 30 січня	Водозабір з р. Свіслоч
266	Бахмут	Україна	1874 – 25.05.18 75	3 свердловин
267	Кронштадт	Росія	1874 р.	
268	Монтгомері	США	1874 р.	Артезіанський
269	Ялта	Україна	1874 р.	Водозабір з гірських джерел
270	Гаага	Нідерланди	1874 р.	
271	Роттердам	Нідерланди	1874 р.	3 р. Рейн
272	Дакка	Бангладеш	1874 р.	
273	Рацібуж	Польща	1874 р.	Водозабір з р. Одра, з повільними фільтрами
274	Філлах (Віллах)	Австрія	1874 р.	Новий, напірний, чавунні труби, зі свердловин
275	Мілвокі	США	1874 р., 14 вересня	3 озера Мічіган

276	Ставрополь	Росія	1875 р., 22 жовтня	Новий, див. 1861
277	Саратов	Росія	1875 р., 19 вересня	Водозабір з р. Волга
278	Дрезден	Німеччина	1875 р.	
279	Зальцбург	Австрія	1875 р.	З джерел, чавунні труби
280	Клагенфурт	Австрія	1875 р.	Зі свердловин
281	Казань	Росія	1875 р., за ін. д. – 1874 р., 24 жовтня	Водозабір з свердловин і ключів
282	Атланта	США	1875 р.	
283	Тирговіште	Румунія	1875 р.	Новий
284	Лієнц	Австрія	1875 р.	Зі свердловин
285	Вісбаден	Німеччина	1875- 1876 рр.	З підземних галерей
286	Любін	Польща	1875- 1876 рр.	Зі свердловин
287	Зелена-Гура	Польща	1875- 1878 рр.	Зі свердловин
288	Даллас	США	1876 р.	
289	Остін	США	1876 р.	
290	Свідниця	Польща	1876 р., листопа д	Зі свердловин
291	Нарва	Естонія	1876 р.	
292	Гельсінгфорс (Гельсінкі)	Фінляндія	1876, 1 грудня	Джерело – р. Ванда
293	Гродно	Білорусь	1876 р., 24 лютого	Джерело – р. Німан

294	Окланд	Нова Зеландія	1877 р.	
295	Сан-Антоніо	США	1877 р.	3 р.Сан-Антоніо
296	Могильов	Білорусь	1877 чи 1878 р.	
297	Гавана	Куба	1878 р., 23 червня	
298	Ганновер	Німеччина	1878 р., 7 листопада	Водозабір з р. Лейни
299	Ізмаїл	Україна	1878 р.	
300	Маніла	Філіпіни	1878 р.	
301	Загреб	Хорватія	1878 р.	
302	Легниця	Польща	1878 р.	
303	Ніса	Польща	1878 р.	
304	Кенігсберг (Калінінград)	Росія	1879 р.	
305	Дармштадт	Німеччина	1879 р.	Артезіанський
306	Аугсбург	Німеччина	1879 р.	
307	Шибеник	Хорватія	1879 р.	
308	Астрахань	Росія	1880 р., 10 липня	Водозабір з р. Волга
309	Севастополь	Україна	1880 р.	3 підземних джерел
310	Мензелінськ	Росія	1880 р.	
311	Карачев	Росія	1880 р.	Джерело – ключі
312	Спліт	Хорватія	1880 р.	Гравітаційний
313	Харків	Україна	1881 р., 17 червня	3 підземних джерел
314	Антверпен	Бельгія	1881 р.	Водозабір з р. Нетте

315	Псков	Росія	1881 р., 22 листопа да	3 р. Великої
316	Єлгава	Латвія	1881 р.	3 оз. Свєте
317	Красноводськ (Туркменбаші)	Туркменістан	1881 р.	3 опріснювачем
318	Кейптаун	ПАР	1881 р.	Забір із водосховища Молтено
319	Забже	Польща	1881 р.	
320	с.Преображенське (район Москви)	Росія	1882 р.	3 свердловин
321	Карлові Вари	Чехія	1882 р.	
322	Ярославль	Росія	1882 р., за ін. даними 30.01.18 83 р.	3 р. Волги
323	Катовіце	Польща	1882 р.	
324	Ростов-на-Дону	Росія	1882 р.	Новий, див. 1866
325	Форт-Ворт	США	1882 р.	
326	Шуя	Росія	1883 р.	3 р. Тези
327	Тамбов	Росія	1883- 1884 рр.	3 підземних джерел
328	Шанхай	Китай	1883 р.	Водозабір з р. Хуанху з очисткою
329	Мюнхен	Німеччина	1883 р.	3 підземних джерел
330	Храст	Чехія	1883 р.	
331	Чернігів	Україна	1880 р.	3 ґрунтових джерел
332	Клодзько	Польща	1883- 1886 рр.	Зі свердловин, з системою сифонів, через дек.років з фільтром

333	Гельсінборг	Швеція	1884 р.	
334	Лондон	Англія	1884 р.	Промисловий високого тиску
335	Софія	Болгарія	1884 р.	
336	Колобжег	Польща	1884 р.	З поверхневих джерел, без очищення
337	Соммерсвілл	США	1884-1885 рр.	Перші швидкі фільтри
338	Кисловодськ	Росія	1885 р.	З каптажів
339	Острава	Чехія	1885 р.	
340	Хрудім	Чехія	1885 р.	
341	Мостар	Боснія і Герцеговина	1885 р.	
342	Рієка	Хорватія	1885 р.	
343	Севастополь	Україна	1885 р.	Мікрюковський водогін
344	Самара	Росія	1886 р., 14 жовтня	З підземних джерел
345	Херсон	Україна	1886 р., 23 грудня	Водозабір з р. Дніпро
346	Сизрань	Росія	1886 р.	З підземних
347	Жмеринка	Україна	1886 р.	
348	Саванна	США	1886 р.	З бурових колодязів
349	Ліма	США	1886 р.	
350	Братислава	Словаччина	1886 р.	
351	Тренчанське Теплице	Словаччина	1886 р.	
352	Калуга	Росія	1886 р.	З ключів
353	Слупськ	Польща	1886-1898 рр.	Зі свердловин
354	Кіто	Еквадор	1887 р.	
355	Армавір	Росія	1887 р.	З ріки
356	Йокогама	Японія	1887 р.	З водоочисткою

357	Феодосія	Україна	1887-1888 рр.	З ключів, новий
358	Тифліс (Тбілісі)	Грузія	1887, 12 вересня	Водозабір з Авчальських джерел
359	Клаузенбург (Клуж - Напока)	Румунія	1887 р.	З р. Сомез
360	Часів Яр	Україна	1887 р.	Водозабір з балки Грузька
361	Катовіце	Польща	1887 р.	
362	Двінськ (Даугавпілс)	Латвія	1888 р.	Водозабір з р. Даугава
363	Йоганнесбург	ПАР	1887 р.	
364	Кучінг	Малайзія	1887 р.	
365	Сомбор	Сербія	1887 р.	Перша свердловина, діяла з 1890 р.
366	Залізноводськ	Росія	1888 р.	З Бештаугорських джерел, див. 1936
367	Гнезно	Польща	1888 р.	Зі свердловини, з повільними фільтрами
368	Нахічевань-на-Дону (біля Ростова-на-Дону)	Росія	1889 р.	Джерело – р. Дон і джерела
369	Орел	Росія	1889, 2 червня, 4 червня урочище відкриття	З ґрунтових джерел
370	Омаха	США	1889 р.	Водозабір з р. Міссурі

371	Фінікс	США	1889 р.	Зі свердловин
372	Мелітополь	Україна	1889 р.	Артезіанські свердловини
373	Бердянськ	Україна	1889 р.	З бурових свердловин
374	Ялта	Україна	1889 р.	Новий Масандровський
375	Мелакка	Малайзія	1889 р.	
376	Мюрццуслаг	Австрія	1889 р.	Із джерел
377	Пльзень	Чехія	1889 р.	
378	Сан-Пауло	Бразилія	1880-і рр.	Трубопровід з гори Кантарейро
379	Смоленськ	Росія	15 квітня 1890 р.	З артезіанських колодязів та джерел Чортового рогу
380	Оломоуц	Чехія	1889 р., 15 грудня	
381	Царицин (Волгоград)	Росія	1890	Водозабір з р. Волги
382	П'ятигорськ	Росія	1890	З Юцького гірського джерела
383	Саки	Україна	1890, весна	Перша свердловина
384	с. Подмоклово	Росія	1890 р.	З гідротараном
385	Азов	Росія	1890 р.	
386	Арзамас	Росія	1890 р.	З Мокрого яру
387	Асканія Нова	Україна	1890 р.	Зі свердловини
388	Інсбрук	Австрія	1890 р.	
389	Гартберг	Австрія	1890 р.	З джерел
390	Бухарест	Румунія	1890 р.	
391	Сараєво	Боснія та Герцеговина	1890 р.	Акведук з джерел Мощаниця
392	Любляна	Словенія	1890 р.	

393	Пловдив	Болгарія	1890 р.	
394	Преторія	ПАР	1890 р.	Акведук, з Долини Фонтанів
395	Старогард-Гданський	Польща	1890 р.	
396	с. Зарудинці	Україна, Житомирська обл.	1890 р.	Залізничної станції Зарудинці, з забором води насосною станцією зі ставка
397	с.Липовець	Україна, Вінницька обл.	1890 р.	Залізничної станції Липовець
398	с. Оратів	Україна, Вінницька обл.	1890 р.	Залізничної станції Оратів
399	Куала-Лумпур	Малайзія	1891 р.	
400	Кладно	Чехія	1891 р.	
401	Квіджин	Польща	1891 р.	Зі свердловин, з очисткою на фільтрах
402	с. Поташ	Україна, Черкаська обл.	1891 р.	Залізничної станції Поташ
403	Тальне	Україна, Черкаська обл.	1891 р.	Залізничної станції Тальне
404	Лінц	Австрія	1891-1893 рр.	З підземних джерел
405	Белград	Сербія	1892 р.	

406	Гмунден	Австрія	1 грудня 1892 р.	Зі свердловин
407	Кишинів	Молдова	12 грудня 1892 р.	3 джерел
408	Мінеральні Води	Росія	1892 р.	На залізничній станції, див. 1913 р.
409	Тирасполь	Молдова	1892 р.	Артезіанський колодязь
410	Виборг	Росія	1892 р.	Грунтові джерела
411	Білосток	Польща	1892 р.	
412	Водовід Завада- Забже	Польща	1892-95 рр.	
413	Катеринодар (Краснодар)	Росія	1893 р.	Водозабір з р. Кубань
414	Єлисаветград (Кропивницький)	Україна	17 травня 1893 р.	3 підземних джерел
415	Баку	Азербайджан	1893 р.	3 опріснювача морської води
416	Брашов	Румунія	1893 р.	
417	Торунь	Польща	1893 р.	
418	Вірек (тепер част. міста Руда Шльонська)	Польща	1893 р.	
419	Кролевець	Україна	1893 р.	Залізничної ст. Кролевець
420	Плоцьк	Польща	1894	3 р. Вісли
421	Тула	Росія	1894	Зі свердловин
422	Суми	Україна	1894	Зі свердловин
423	Гетеборг	Швеція	1894	
424	Салоніки	Греція	1894	
425	Орадя	Румунія	1894	
426	Сібіу	Румунія	1894	
427	Олександрівськ (Запоріжжя)	Україна	7 липня 1894	Водозабір з р. Дніпро з фільтруванням

428	Куфштайн	Австрія	7 жовтня 1894	Із джерел
429	Смоленськ	Росія	1894- 1895	
430	Суми	Україна	1894-96 рр.	Свердловини, з водонапірною баштою, без вуличних мереж
431	Сен - Галл	Швейцарія	1895	З озера Констанц
432	Гомель	Білорусь	1895	З свердловини
433	Слонім	Білорусь	1895	
434	Вітебськ	Білорусь	1895	Ґрунтові води
435	Шостка	Україна	1895	Артезіанська свердловина
436	Пномпень	Камбоджа	1895 р.	
437	Катманду	Непал	1895 р.	
438	Чернівці	Україна	1895 листопа д	Ґрунтові води
439	Бельсько-Бяла	Польща	1895 р.	
440	Биковіна (тепер част. міста Руда Шльонська)	Польща	1895 р.	
441	Ельк	Польща	1895 р.	
442	Пирятин	Україна	1895 р.	Залізничної станції Пирятин. Водозабір з р.Удай
443	Кохловіце (тепер част. міста Руда Шльонська)	Польща	1896 р.	
444	Ландсберг (Гожув- Великопольський)	Польща	1896 р., 1 березня	

445	Шпандау (околиця Берліну)	Німеччина	1896 р.	
446	Нижній Новгород	Росія	1896 р.	Новий ярмарковий
447	Спішска Нова Вес	Словаччина	1896 р.	
448	Бердичів	Україна	≈ 1896	Зі свердловин
449	Суми	Україна	1896-1905 р.	Вуличні мережі
450	Пенза	Росія	1897-1898	Зі свердловин
451	Миколаївськ (Новосибірськ)	Росія	1897	Див. 1929
452	Ольштин	Польща	1897	
453	Житомир	Україна	27 грудня 1898	Водозабір з р. Тетерів з фільтруванням
454	Бердянськ	Україна	1898 р.	
455	Рівне	Україна	1898 р.	Див. 1904
456	Хіросіма	Японія	1898 р.	Водозабір з р. Ота
457	Токіо	Японія	1898 р.	Водозабір з р. Тамма
458	Кремс	Австрія	1898 р.	
459	Камишин	Росія,	1898 р.	Водозабір з р. Волги
460	Ополе	Польща	1893-1898 рр.	
461	Вологда	Росія	2 січня 1899 р.	3 підземних джерел
462	Баку	Азербайджан	1898-1899 рр.	3 опріснювачем
463	Цинциннаті	США	1899	Водозабір з р. Огайо з очищенням
464	Малмьо	Швеція	1899	Новий
465	Сімферополь	Україна	1899	3 підземних джерел

466	Новгород	Росія	27 листопада 1899 р.	Водозабір з р. Волхов
467	В'ятка	Росія	1899	З підземних джерел
468	Клайпеда	Литва	1899	Зі свердловин
469	Рибінськ	Росія	1899	Водозабір з р. Волги
470	Брест	Білорусь	1899	
471	Тамшу (т. част. Тайбею)	Тайвань	1899	
472	Люблін	Польща	1899 р.	
473	Гайворон	Україна	1899 р.	Залізничної станції Гайворон
474	Кіото	Японія	90 – ті роки XIX ст.	Водозабір з каналу від оз. Бива
475	Владивосток	Росія	Кінець XIX ст.	Портовий
476	Грудзьондз	Польща	1900 р., 5 січня - урочисте відкриття	
477	Полтава	Україна	22 листопада 1900 р.	Артезіанський колодязь
478	Сизрань	Росія	Був на 1900 р.	Із джерел
479	Новоросійськ	Росія	1900 р.	Із джерел
480	Бонн	Німеччина	1900 р.	
481	Градец-Кралове	Чехія	1900 р.	Новий. Зі свердловин Див. 1476 р.
482	Бидгощ	Польща	1900 р.	Зі свердловин

483	Валбжих	Польща	1900 р.	
484	Хойніце	Польща	1900 р.	
485	Імст	Австрія	1900 р.	Зі свердловини
486	Ново Место	Словенія	1900- 1903 рр.	
487	Уфа	Росія	7 червня 1901 р.	3 бурових колодязів
488	Львів	Україна	9 березня 1901 р.	3 підземних джерел
489	Тобольськ	Росія	1901	3 р. Іртиш
490	Барнаул	Росія	1901	На пивоварному заводі зі свердловин
491	Новгород - Сіверський	Україна	1901	3 водокачкою див.1921 р.
492	Белфаст	Велика Британія	1901 р.	Новий. Див. 1680 р.
493	Марибор	Словенія	1901	
494	Архангельськ	Росія	1902	Водозабір з р. Північна Двіна
495	Алупка	Україна	1902	
496	Умань	Україна	1902	
497	Мозир	Білорусь	1902	3 р. Прип'ять
498	Акюрейрі	Ісландія	1902	
499	Нове Весь (тепер част. Міста Руда Шльонська)	Польща	1902	
500	Коломна	Росія	1902- 1903	Зі свердловин
501	Ст. Полушкіно (під Москвою)	Росія	1902	3 гідротараном
502	Комарно	Словаччина	1902 р.	
503	Ліберець	Чехія	1902 р.	
504	Задар	Хорватія	1902 р.	Новий, зі свердловин

505	Вольфсберг	Австрія	1902	3 гірських джерел
506	Армавір	Росія	1902-1903	Водозабір з р. Кубань
507	Гард	Австрія	1902-1904	3 річки
508	Острів-Великопольський	Польща	1903 р., 1 січня	Зі свердловин, з фільтрами
509	Сеул	Південна Корея	1903 р.	2 незалежних водопровідних мережі, див. 1908
510	Ірпінь	Україна	1903 р.	Артезіанська свердловина
511	Томськ	Росія	1903 р.	Примітивний
512	Алчевськ	Україна	1903 р.	
513	Баку	Азербайджан	1903 р.	Із Зугульбанського джерела
514	Хасково	Болгарія	1903 р.	
515	Красноводськ (Туркменбаші)	Туркменістан	1903 р.	Опріснення морської води з Каспійського моря
516	Олькуш	Польща	1903 р.	Гравітаційний
517	Едмонтон	Канада	1903 р.	
518	Рибінськ	Росія	1903-1904	
519	Рига	Латвія	1903-1904	Зі свердловини
520	Медлінг	Австрія	1903-1904	Зі свердловин, з водоводом довжиною 17,5 км
521	Вільно (Вільнюс)	Литва	1904	Зі свердловини
522	Ялта	Україна	1904	Зарічинський
523	Рівне	Україна	1904	Парова водокачка

524	Крагуєваць	Сербія	1904	
525	Гапнарфйордур	Ісландія	1904	
526	Капфенберг	Австрія	1904 р.	Зі свердловин
527	Перм	Росія	1905 - 1907 р., 1 січня	З ґрунтових колодязів
528	Іновроцлав	Польща	1905 р., 10 січня	Зі свердловин
529	Іркутськ	Росія	1905 р.	Водозабір з р. Ангари
530	Калуш	Україна	1905 р.	
531	Томськ	Росія	1905- 15 березня 1906 р.	Водозабір з р. Томь
532	Тирговіще	Болгарія	1905 р., 16 листопа да	
533	Шостка	Україна	1905р. Див. 1895 р.	Водозабір зі свердловин
534	Бузулук	Росія	1905 р.	Водозабір з р. Самари
535	Владивосток	Росія	1905 р.	З опріснювачів
536	Левоча	Словаччина	1905 р.	
537	Рожнава	Словаччина	1905 р.	
538	Варна	Болгарія	1905 р.	
539	Жори	Польща	1905 р.	Новий
540	Тчев	Польща	1905 р.	Зі свердловин
541	Пряшів	Словаччина	1906 р.	
542	Колобжег	Польща	1906 р.	З фільтруванням води
543	Сімеїз	Україна	1906 р.	

544	Водовід Микулчичі-Забже	Польща	1906-09 рр.	
545	Кошице	Словаччина	1906-1911 рр.	
546	Миколаїв	Україна	1 квітня 1906 р.	Водозабір зі свердловин
547	Найробі	Кенія	1906 р.	З джерел
548	Закопане	Польща	1906 р.	
549	Ніцца	Франція	1907 р.	З озонатором
550	Дубляни	Україна	1907 р.	Із джерел
551	Курськ	Росія	1907 р.	Водозабір зі свердловин
552	Грозний	Росія	1907 р.	Водозабір з р. Сунжи
553	Краснодар	Росія	1907 р.	
554	Тайбей	Тайвань	1907 р.	
555	Скоп'є	Македонія	1907 р.	Зі свердловини локальний. Див. 1936 р.
556	Сміла	Україна	1907 р.	Софіївської лікарні
557	Хабаровськ	Росія	28 липня 1907 р.	Водозабір з р. Амур
558	Батумі	Грузія	Серпень 1908 р.	Водозабір з р. Лечі
559	с. Мурино (під Санкт - Петербургом)	Росія	1908 р.	З опріснювачем
560	Сеул	Південна Корея	1908 р.	2 незалежних водопровідних мережі, див. 1903
561	Жиліна	Словаччина	1908 р.	
562	Баня-Лука	Боснія та Герцеговина	1908 р.	
563	Цельє	Словенія	1908 р.	
564	Піла	Польща	1908 р.	Зі свердловин

565	Свеце	Польща	1908 р.	
566	Олава	Польща	1908 р.	Грунтові води
567	Оклахома-Сіті	США	1908 р.	Зі свердловин, з 1918-з оз. Оверхолсер
568	Рейк'явік	Ісландія	1909 р.	
569	Превідза	Словаччина	1909 р.	
570	Снятин	Україна	1909 р.	
571	Астрахань	Росія	1909 р.	Правобережний форпостовий водогін
572	Вінер-Нойштадт	Австрія	1909- 1910 рр.	
573	Сухумі	Грузія	До 1909 р.	
574	Аккра	Гана	Поч.191 0-х рр.	
575	Пекін	Китай	1910 р.	Водозабір з р. Вень-Ю
576	Токмак	Україна	1910 р.	
577	с. Волощина	Україна, Тернопільська обл.	1910 р.	
578	Проскурів (Хмельницький)	Україна	1910 р.	Локальний, для водопостачання військових казарм
579	Чистополь	Росія	1910 р., за ін. даними - 1911 р., 10 листопада	Водозабір зі свердловин, з р. Ками, з фільтрацією
580	Ясси	Румунія	1910 р.	Підземний береговий водозабір

581	Балаклава	Україна	1910 р.	
582	Кременчук	Україна	Березень 1910 р.	Зі свердловини
583	Маріуполь	Україна	1910 р.	
584	Лагос	Нігерія	1910 р.	
585	Бая-Маре	Румунія	1910 р.	
586	Крайова	Румунія	1910 р.	
587	Тарнув	Польща	1910 р.	
588	Бохум	Німеччина	1910 р.	Зі свердловин у Рурській долині
589	Ляйбніц	Австрія	1910 р.	З трубчастих колодязів
590	Путівль	Україна	1910 р.	
591	сmt Пісківка	Україна	1910 р.	Станції Тетерів
592	Ромни	Україна	1911 р.	Зі свердловини
593	Радомишль	Україна	1911 р.	
594	Тренчін	Словаччина	1911 р.	
595	Бернолаково	Словаччина	1911 р.	
596	Сьрода-Шльонська	Польща	1911 р.	
597	Кежмарок	Словаччина	1912 р.	
598	Сінь	Хорватія	1912 р.	З джерела Косінац
599	Лубни	Україна	1912 р.	
600	Мелітополь	Україна	1912 р.	На цей рік уже був
601	Цесис	Латвія	1912 р.	Зі свердловини
602	Миргород	Україна	1912 р.	Зі свердловини
603	Ерівань (Єреван)	Вірменія	1912 р.	Гірські джерела
604	Патерніон	Австрія	1912 р.	
605	Вінниця	Україна	Жовтень 1912 р.	З р. Південний Буг
606	Кам'янець - Подільський	Україна,	1912 р.	
607	Новий Сонч	Польща	1911-1912 рр.	Зі свердловин

608	Рімавська Собота	Словаччина	1912-1919 рр.	
609	Красноярськ	Росія	14 вересня 1913 р.	Інфільтраційний водозабір з р. Єнісей
610	Рязань	Росія	1913 р.	Зі свердловини
611	Мінеральні води	Росія	1913 р.	З Юцького джерела, див. 1892 р.
612	Челябінськ	Росія	1912 р.	
613	Лос-Анжелес	США	1913 р.	Водовід-акведук, 375 км.
614	Вознесенськ	Україна	1913 р.	Артезіанська свердловина
615	Глогув	Польща	1913 р.	
616	Вуковар	Хорватія	1913 р.	Зі свердловин
617	Подольськ	Росія	1914 р.	
618	Каховка	Україна	1914 р.	
619	Вільно	Литва	1914 р.	Новий, див. 1904 р.
620	Ізюм	Україна	1914 р.	Артезіанська свердловина
621	Бангкок	Таїланд	1914 р.	
622	Черкаси	Україна	Вересень 1914 р.	Із 2-х свердловин
623	Карловац	Хорватія	1914 р., 21 листопада	Зі свердловин
624	Камінь-Каширський	Україна	1914 р.	Перша свердловина
625	Царицин (Волгоград)	Росія	1915 р.	Водозабір з р. Волги
626	Прилуки	Україна	24 серпня 1915 р.	Водозабір зі свердловин

627	Череповець	Росія	1915 р., 10 грудня	
628	Омськ	Росія	1915 р., 23 січня	Водозабір з р. Іртиш
629	Сантьяго	Чилі	1915 р., 13 грудня	
630	Кобеляки	Україна	1915 р.	Водозабір зі свердловин
631	Казанлик	Болгарія	1915 р.	
632	Добой	Боснія та Герцеговина	1915 р.	
633	Тюмень	Росія	1915 р.	Сучасний
634	Колумбус	США	1915 р.	З р.Чаттахучі, з очисткою води
635	Волоколамськ	Росія	1918 р.	
636	Вязьма	Росія	1918 р.	
637	Вінніпег	Канада	1919 р.	Акведук, з річки
638	Могилів - Подільський	Україна	1919 р.	
639	Венев	Росія	1919 р.	
640	Барнаул	Росія	1919 р., квітень	З підземних джерел
641	Перемишль	Польща	1919 р.	
642	Фінікс	США	1920- 1922 рр.	Водовід довжиною 30 миль, з річки Верде
643	Новгород- Сіверський	Україна	1921 р.	Централізован е водопостачанн я
644	Конотоп	Україна	1921 р.	
645	Тиврів	смт. Україна	1922 р.	Відновлено роботу
646	Таганрог	Росія	1924 р.	

647	Ружомберок	Словаччина	1924 р.	
648	Раднево	Болгарія	1924 р.	
649	Брест	Білорусь	1915- 1924 рр.	
650	Констанца	Румунія	1924-28 рр.	
651	Іваново- Вознесенськ (Іваново)	Росія	1925 р.	
652	Істра	Росія	1925 р.	
653	Наро - Фомінськ	Росія	1925 р.	
654	Перово	Росія	1925 р.	
655	Злін	Чехія	1925 р.	
656	Русе	Болгарія	1925 р.	
657	Вергль	Австрія	1925 р.	3 джерел, водовід довж. 6 км та свердловини
658	Свердловськ (Єкатеринбург)	Росія	20 грудня 1925 р.	Водозабір зі свердловин та Верх-Ісетського ставка
659	Бобруйськ	Білорусь	≈ 1925 р.	Водозабір зі свердловин
660	Артемівськ (Бахмут)	Україна	1926 р.	
661	Кашира	Росія	1926 р.	
662	Орехове - Зуєво	Росія	1926 р.	
663	Ужгород	Україна	1926 р.	
664	Новоросійськ	Росія	1926 р., за ін.. д. – 1925 р.	Новий, з Троїцького групового водогону
665	Радом	Польща	1926 р.	
666	Ярослав	Польща	1926 р.	Локальний
667	Грозний	Росія	1926- 1927 рр.	Водопровід Грознафти

668	Тетіїв	Україна, Київська обл.	1927 р. (споруд жено 1915- 1917)	Залізничної станції Тетіїв
669	Бухара	Узбекистан	1927 р.	З р. Зеравшан
670	Сормово (район Н.Новгороду)	Росія	1927 р.	
671	Гріскірхен	Австрія	1927 р.	Зі свердловини
672	Санкт-Пельтен	Австрія	1927 р.	З трубчастих колодязів та свердловин
673	Пьотрков- Трибунальський	Польща	1927 р., 15 грудня	
674	Сталіно (Донецьк)	Україна	1927- 1928 рр.	Водозабір зі свердловин
675	Глухів	Україна	1927- 1928 рр.	Зі свердловин
676	Горлівка	Україна	1928 р.	Із Брестівського джерела
677	Тульчин	Україна	1928 р.	
678	Краматорськ	Україна	1928 р.	Водозабір зі свердловин
679	Макіївка	Україна	1928 р.	Із кантажів
680	Клостернойбург	Австрія	1928- 1930 рр.	Локальний
681	Ніжин	України	28 листопа да 1928 р.	Водозабір зі свердловин
682	Алушта	Україна	1928 р.	
683	Біла Церква	Україна	1928 р.	
684	с. Великі Сорочинці	Україна, Полтавська обл.	7 листопа да 1928 р.	Водозабір зі свердловин

685	Коростень	Україна	7 листопа да 1928 р.	Водозабір з р. Уж
686	Чирпан	Болгарія	1928 р.	
687	Кейп-Кост	Гана	1928 р.	
688	Кампала	Уганда	1928 р.	
689	Ченстохова	Польща	1928 р.	
690	Луцьк	Україна	1928-35 р.	
691	Джорджтаун	Гаяна	1929 р.	
692	Каунас	Литва	1929 р.	
693	Станіслав (Івано – Франківськ)	Україна	1929 р.	
694	Кривий Ріг	Україна	1929 р.	
695	Афіни	Греція	1929 р.	
696	Тарту	Естонія	1929 р., 17 листопа да	
697	Чебоксари	Росія	1929 р., 1 травня	
698	Новосибірськ	Росія	Травень 1929 р.	
699	Шумен	Болгарія	1929 р.	
700	Нітра	Словаччина	1929 р.	
701	Сосновець	Польща	1929 р.	
702	Кельце	Польща	1929 р.	
703	Проскурів (Хмельницький)	Україна	1929- 1930 рр.	Централізован ий, зі свердловин
704	Рівне	Україна	1929-34 рр.	
705	Кумасі	Гана	1920-і рр.	

706	Віннеба	Гана	1920-і рр.	
707	смт Пісківка	Україна	1920-і рр.	Забір з р. Тетерів
708	Бановце-над- Бєбравоу	Словаччина	1930 р.	
709	Ромни	Україна	1930 р.	
710	Кадіївка	Україна	Кінець 1930 р.	З Алмазно – Мар'їнського водопроводу
711	Дрогобич	Україна	1930 р.	Водозабір з р. Бистриця
712	Ворошиловськ	Україна	1930 р.	
713	Красний Луч	Україна	1930 р.	
714	Дебальцеве	Україна	1930 р.	
715	Костянтинівка	Україна	1930 р.	Із каптажів
716	Гдиня	Польща	1930 р.	
717	Львів	Україна	1930 р.	Кульпарківсько ї лікарні
718	Сиктивкар	Росія	1931 р, 16 листопа да	З р.Вичегда
719	Мурманськ	Росія	1931 р.	З поверхневих джерел
720	Іжевськ	Росія	1931 р.	Дерев'яний заводський
721	Новосибірськ	Росія	1931 р.	
722	Дзержинськ	Росія	1930- 1931 рр.	Зі свердловин
723	Ташкент	Узбекистан	1931 р.	
724	Новомосковськ	Росія	1932 р.	Промисловий
725	Улан Уде	Росія	1932 р.	Промисловий
726	Старокостянтинів	Україна	1932 р.	Зі свердловин
727	Часів Яр	Україна	1932 р.	Григор'ївський водозабір, див. 1887 р.
728	Душанбе	Таджикистан	1932 р.	

729	Сингапур	Сингапур	1932 р.	Трубопровід з Малайзії Див.також 1868 р.
730	Топольчани	Словаччина	1932 р.	
731	Попрад	Словаччина	1932 р.	
732	Заверце	Польща	1932 р.	Зі свердловин
733	Фрунзе (Бішкек)	Киргизія	1931 або 1932 рр.	Джерела
734	Ізяслав	Україна	1932-1933 рр.	
735	Первомайське	Україна, Крим	1933 р.	Зі свердловини
736	Сочі	Росія	1934 р.	Підрусловий водозабір
737	Миронівка	Україна	1934 р.	Водозабір з р. Рось
738	Красноград	Україна	1933-1934 рр.	
739	Магнітогорськ	Росія	27 листопада 1934 р.	З підземних джерел
740	Котовськ (Подільськ)	Україна	1934 р.	
741	Сан - Франциско	США	1934 р.	Система Хетч - Хетчі
742	Шелетівка	Україна	1934 р.	
743	П'єштяни	Словаччина	1934 р.	
744	Охрид	Македонія	1934 р.	
745	Ряшів	Польща	1934 р.	
746	Влоцлавек	Польща	1930-35 рр.	
747	Скутеч	Чехія	1935 р.	
748	Разград	Болгарія	1935 р.	Зі свердловин
749	Алма – Ата (Алмати)	Казахстан	1935 р.	З р. Алма - Атинки

750	Хшанув	Польща	1935 р., 31 березня	
751	Нахічевань	Азербайджан	1 травня 1935 р.	
752	Копер	Словенія	1935 р., 26 травня	Ріжанський водогін
753	Мукачево	Україна	1935 р.	
754	Валмієра	Латвія	1936 р.	Артезіанська
755	Бориспіль	Україна	1936 р.	
756	Лебедин	Україна	1936 р.	3 джерела
757	Єсентуки та Залізноводськ	Росія	1936 р.	Великий Єсентучок, див. 1888
758	Скоп'є	Македонія	1936 р.	Сучасного типу
759	Гуменне	Словаччина	1936 р.	
760	Луганськ	Україна	1936 р.	
761	Каліш	Польща	1936 р.	
762	Йошкар-Ола	Росія	1937 рік, 7 листопа да	Зі свердловини
763	Самарканд	Узбекистан	1937 р.	
764	Геленжик	Росія	1937 р.	
765	Коканд	Узбекистан	1937 р.	
766	Термез	Узбекистан	1937 р.	
767	Новоград - Волинський	Україна, Житомирська обл.	1937 р.	
768	Дніпродзержинськ (Кам'янське)	Україна, Дніпропетров ська обл.	1937 р.	
769	Бар	Україна, Вінницька обл.	1937 р.	

770	Орджонікідзе (Владикавказ)	Росія	1937 р.	З джерел
771	Рим	Італія	1937- 1949 р.	Водопровід з джерел Пескєра- Капоре, 26 км
772	Сміла	Україна, Черкаська обл.	1938 р.	
773	Відін	Болгарія	1938 р.	
774	Просеч	Чехія	1938 р.	
775	Глінско	Чехія	1938 р.	
776	Валево	Сербія	1938 р.	
777	Цеханув	Польща	1936- 1938 рр.	
778	Хелм	Польща	1936- 1938 рр.	Зі свердловин
779	Глівіце	Польща	1938-41 рр.	
780	Звенигородка	Україна, Черка ська обл.	1938 р.	Рік початку прокладання мережі
781	Пологи	Україна, Запорізька обл.	1938 р.	На цей рік діяв
782	Ларнака	Кіпр	1939 р.	Сучасний
783	Михаловце	Словаччина	1939 р.	
784	Васильків	Україна	1939 р.	Початок будівництва
785	смт Нижньогірський	Україна	1939 р.	На цей рік існував.
786	Джакарта	Індонезія	1930-і рр.	
787	Немирів	Україна	1930-і рр.	
788	Трнава	Словаччина	1941 р.	
789	Крупіна	Словаччина	1942 р.	

790	Коло	Польща	1942 р.	Зі свердловин, зі швидкими фільтрами
791	Джексонвілл	США	1942 р.	Зі свердловин, з піщаними фільтрами
792	Штайр	Австрія	1942 р.	Новий. Зі свердловин
793	Переяслав-Хмельницький	Україна	1943 р.	Артезіанська свердловина
794	Аддіс-Абеба	Ефіопія	1944 р.	
795	Курган	Росія	1944 р.	Від водогону Південно-Уральської залізниці
796	Жовті Води	Україна	1945 р.	
797	Ананьїв	Україна	1945 р.	
798	Старгард-Щецінський	Польща	1945 р.	
799	Дружківка	Україна	1946 р.	
800	Єнакієве	Україна	1946 р.	
801	Амвросіївка	Україна	1946 р.	
802	Красноармійськ (Покровськ)	Україна	1946 р.	
803	Слов'янськ	Україна	1946 р.	
804	Бановичі	Боснія та Герцеговина	1946-1951 рр.	Зі свердловин
805	Краснодон (Сорокине)	Україна	1947 р.	
806	Ватутіне	Україна	Жовтень 1947 р.	
807	Тернопіль	Україна	1947 р.	Зі свердловин
808	Босанська-Крупа	Боснія і Герцеговина	1947 р.	
809	Докучаєвськ	Україна	1948 р.	
810	Олександрія	Україна	1948 р.	

811	Пула	Хорватія	1948 р.	
812	Приштина	Сербія	1948 р.	
813	Зміїв	Україна	1949 р.	
814	Трускавець	Україна	1949 р.	
815	Знам'янка	Україна,	1949 р.	
816	Санта-Крус-де-Ла-Сієрра	Болівія	≈ 1950 р.	
817	Димитров (Мирноград)	Україна	1950 р.	
818	смт Мізоч	Україна	1950 р.	
819	смт Седнів	Україна	1950 р.	
820	Кагарлик	Україна	1950 р.	Артезіанська свердловина
821	Смедерево	Сербія	1950 р.	Зі свердловин, до 1954 р. без очищення
822	Велене	Словенія	1950 р.	
823	Брод	Боснія і Герцеговина	1950 р.	
824	Тукумс	Латвія	1950 р.	Зі свердловин
825	Прілеп	Македонія	1950-1955 рр.	Зі свердловин
826	Гола Пристань	Україна	1951 р.	
827	Петропавловськ-Камчатський	Росія	1951 р.	З ручая
828	Сєверськ	Росія	1951 р.	Зі свердловин
829	Нова Каховка	Україна, Херсонська обл.	1952 р.	
830	Дзержинськ (Торецьк)	Україна, Донецька обл.	1952 р.	
831	Добропілля	Україна, Донецька обл.	1952 р.	
832	смт Научний	Україна	1952 р.	З р. Кача

833	сmt Леніне	Україна	1952 р.	З Ленінського водосховища, водовід довжиною 18 км
834	Водовід Томашув-Лодзь	Польща	1952-55 рр. (1 ч.)	
835	Берислав	Україна	1953 р.	
836	сmt Смига	Україна	1953р.	
837	Авдіївка	Україна	1953 р.	
838	Корсунь-Шевченківський	Україна	1953 р.	З 2 свердловин у Кущаївці
839	Подгориця	Чорногорія	1953 р.	З р.Марежа
840	Отвоцьк	Польща	1953 р.	Зі свердловин
841	Здолбунів	Україна	1954 р.	
842	Узин	Україна	1954 р.	Підземні та поверхневі джерела
843	Тараща	Україна	1954 р.	
844	Лас-Вегас	США	1954 р.	
845	Аделаїда	Австралія	1954 р.	З р. Муррей
846	Боярка	Україна	1955 р.	
847	Здунська Воля	Польща	1955 р.	Локальний, зі свердловин, став основою для міського
848	Клостернойбург	Австрія	1955 р.	Зі свердловин
849	Валмієра	Латвія	1955 р.	
850	сmt Веселе	Україна	1955 р.	
851	сmt Іршанськ	Україна	1956 р.	
852	Дубно	Україна	1956 р.	
853	Генічеськ	Україна, Херсонська обл.	1956 р.	

854	Ярослав	Польща	1956 р.	Сучасний, з р.Сян
855	Куманово	Македонія	1956 р.	
856	Брацлав	Україна	1957 р.	Зі свердловини
857	Первомайськ	Україна	1957 р.	
858	Червоноград	Україна	1957 р.	
859	смт Димер	Україна	1957 р.	
860	смт Ставище	Україна	1957 р.	
861	Суботиця	Сербія	1957 р.	
862	Заечар	Сербія	1957 р.	
863	Ішимбай	Росія	1957 р.	Свердловини та підземні, промєневий водозабір на р.Біла
864	Валево	Сербія	1958 р., 29 листопада	Новий, водовід Ракле-Валево, з річок Яблониця та Градац
865	Христинівка	Україна	1958 р.	
866	Барановичі	Білорусь	1958 р.	Із підземних джерел
867	смт Володимирець	Україна	1958 р.	
868	Дембиця	Польща	1958 р.	
869	Біла-Підляська	Польща	1958 р.	
870	Лех-ам-Арльберг	Австрія	1958-1965 рр.	Із джерел, з фільтрами
871	Водовід Томашув-Лодзь	Польща	1958-63 (2 ч.) рр.	
872	смт Рокитне	Україна	1958 р.	
873	Градишка	Боснія та Герцеговина	1958 р.	Зі свердловини
874	Світловодськ	Україна	1959 р.	
875	Ворожба	Україна	1959 р.	Рік початку прокладання мережі

876	Скадовськ	Україна	Жовтень 1959 р.	
877	с. Боровиця	Україна, Черкаська обл.	1959 р.	
878	с. Жовнине	Україна, Черкаська обл.	1959 р.	
879	с. Жовтневе (Студеники)	Україна, Київська область	1959 р.	
880	Кичево	Македонія	1959 р.	
881	Білограй	Польща	1959- 1962 рр.	
882	смт Приазовське	Україна	бл. 1959- 60 рр.	
883	Комсомольськ (Горішні Плавні)	Україна	1960 р.	
884	Золочів	Україна	1960 р.	
885	Баштанка	Україна	1960 р.	
886	Радивилів	Україна	1960 р.	
887	Тростянець	Україна	1960 р.	
888	смт Підволочиськ	Україна	1960 р.	
889	Цюрупинськ (Олешки)	Україна	1960 р.	
890	смт Володарка	Україна	1960 р.	
891	с. Леськи	Україна, Черкаська обл.	1960 р.	
892	Замостя	Польща	1960 р.	Зі свердловин
893	Сувалки	Польща	1960 р., квітень	Зі свердловин, зі швидкими фільтрами
894	Мена	Україна	1961 р.	
895	Новий Буг		1961 р.	
896	Зеленоград	Росія Московська обл.	1961 р., 16 травня	

897	Серадз	Польща	1961-1965 рр.	Зі свердловин, доти з 1943 р. локальні зі свердловин
898	Сомбор	Сербія	1961 р.	
899	Зрен'янін	Сербія	1962 р.	
900	Вишгород	Україна	1962 р.	
901	Гродзиськ-Мазовецький	Польща	1962 р.	Зі свердловин
902	с. Березовичі	Україна, Волинська обл.	1962 р.	
903	смт Ратне	Україна	1962 р.	
904	Городенка	Україна	1962 р.	
905	Братунац	Боснія та Герцеговина	1962-1964 рр.	Зі свердловин
906	Беловар	Хорватія	1962-1969 рр.	Зі свердловин
907	Славонський Брод	Хорватія	1963 р., 1 травня	3 р.Сава
908	Валуйки	Росія	1963 р.	Артезіанське водопостачання
909	Знам'янка	Україна	1963 р.	
910	Шевченко	Казахстан	1963 р.	3 опріснювачем
911	Березне	Україна	1963 р.	
912	смт Нова Водолага	Україна	1963 р.	
913	Рим	Італія	1963-1968	Водопровід Аппіо-Алессандріно, 15 км
914	Легіоново	Польща	1963-1973 рр.	
915	Ірпінь	Україна	1964 р.	Артезіанське водопостачання

916	Коломия	Україна	1964 р.	Зі свердловин
917	Решетилівка	Україна	1964 р.	
918	Городенка	Україна	1964 р.	
919	смт Бабанка	Україна	1964 р.	
920	с. Моринці	Україна, Черкаська обл.	1964- 1967 рр.	
921	Пожега	Хорватія	1964 р., 1 березня	
922	Ржищів	Україна	1965 р.	
923	Нові Сад	Сербія	1965 р.	
924	Тульн-на-Дунаї	Австрія	1965 р.	Зі свердловин
925	смт Диканька	Україна	1965 р.	
926	Груповий Середньолевантсько ї долини	Австрія	1966- 1967 рр. (1 етап)	З джерел, водовід довжиною 18 км
927	Свалява	Україна	1966 р.	
928	Кам'янка	Україна	1966 р.	
929	Лібервіль	Габон	1966 р.	
930	смт Котельва	Україна	1966 р.	
931	смт Градизьк	Україна	≈ 1966 р.	Зі свердловин
932	смт Андріївка	Україна	1966 р.	З р.Кільтичча
933	с. Осипенко	Україна, Запорізька обл.	1960-і рр.	
934	Вельс	Австрія	1966- 1972 рр.	Новий, з джерел, напірний
935	смт Теофіполь	Україна	1967 р.	
936	смт Баришівка	Україна	1967 р.	
937	с. Кодаки	Україна, Київська область	1967 р.	
938	Тарнобжег	Польща	1967 р.	
939	Самбір	Україна	1968 р.	Зі свердловин

940	смт Макарів	Україна	1968 р.	Артезіанське водопостачання
941	Малин	Україна	1968 р.	
942	Калуш	Україна	1968 р.	
943	Груповий Середньолевантсько-ї долини	Австрія	1968-1969 рр. (2 етап)	3 джерел, водовід довжиною 18 км
944	Бахарден	Туркменія	1969 р.	3 сонячним опрісненням
945	Марганець	Україна	1969 р.	
946	Новоярівськ	Україна	1969 р.	
947	Іллінці	Україна	1969 р.	Зі свердловин
948	с. Стрілкове	Україна, Херсонська обл.	1969 р.	
949	Здолбунів	Україна	1969 р.	
950	Борщів	Україна	2-а пол. 1960-х рр.	Зі свердловин
951	смт Томашпіль	Україна	1960-і рр.	
952	Збараж	Україна	1960-і рр.	
953	Хоростків	Україна	1960-і рр.	
954	смт Советський	Україна	1960-і рр.	
955	смт Якимівка	Україна	1960-і рр.	
956	Монастириська	Україна	1960-і рр.	
957	смт Куйбишеве (Більмак)	Україна	Кін.1960-х рр. (між 1966-70)	

958	смт Оратів	Україна	Кін. 1960-х рр. (між 1966-70)	Зі свердловини
959	Ланівці	Україна	Кін. 1960-х рр. (між 1966-70)	
960	Хмільник	Україна	1970 р.	
961	Кіцмань	Україна	1970 р.	
962	смт Чечельник	Україна	≈ 1970 р.	
963	Зборів	Україна	≈ 1970 р.	
964	Скалат	Україна	≈ 1970 р.	
965	с. Ольгопіль	Україна, Вінницька обл.	≈ 1970 р.	Зі свердловин
966	смт Іванків	Україна	1970 р.	Артезіанська свердловина
967	с. Шабо	Україна, Одеська обл.	1970 р.	Артезіанська свердловина
968	смт Азовське	Україна	1970 р.	Артезіанська свердловина
969	смт Новгородка	Україна	1970- 1971 рр.	
970	Груповий Середньолевантсько ї долини	Австрія	1970- 1972 рр. (3 етап)	З джерел, водовід довжиною 18 км
971	Овруч	Україна	≈ 1970 р.	Зі свердловин
972	смт Катеринопіль	Україна	≈ 1970 р.	
973	Іллічівськ (Чорноморськ)	Україна	1971 р.	
974	смт Роздольне	Україна	≈ 1971 р.	Інші дані – 1950 р.

975	Теребовля	Україна	1971-1972 рр.	
976	Селидове	Україна	1972 р.	
977	смт Старобешеве	Україна	1972 р.	Зі свердловин
978	смт Тельманове (Бойківське)	Україна	1972 р.	
979	Шахтарськ	Україна	1972 р.	Шахтні колодязі
980	смт Мельниця-Подільська	Україна	1972 р.	
981	смт. Зачепилівка	Україна	1972 р.	
982	Водовід Полікрайща-Горна Оряховиця	Болгарія	1972 р.	
983	Чортків	Україна	1972-1973 рр.	Новий
984	Дніпро – Кіровоград (районний водопровід)	Україна, Кіровоградська обл.	1966-1973 р.	Для міст Олександрія, Знам'янка, Кропивницький
985	смт Новгородівка	Україна	1973 р.	
986	смт Калита	Україна	≈ 1973 р.	Зі свердловин
987	Шевченко (районний водогін)	Казахстан	16 липня 1973 р.	Атомний опріснювач (див. 1963 р.). Вода подавалась в м. Шевченко, Узень, Жети - Бай
988	Петровац-на-Млаві	Сербія	1973 р.	
989	Дубровиця	Україна	1973 р.	Рік початку будівництва водогону
990	смт Смолине	Україна	1974 р.	Водозабір з р. Синюха
991	Новоазовськ	Україна	1974 р.	Зі свердловин
992	Торез (Чистякове)	Україна	1974 р.	
993	Новий Двір-Мазовецький	Польща	1974 р.	Зі свердловин

994	смт Бородянка	Україна, Київська обл.	1976 р.	
995	Удрицький груповий водогін	Польща (район м.Замостя)	1976 р.	Зі свердловин
996	Грубешів	Польща	1977 р.	Зі свердловин
997	Южне	Україна	1978 р.	
998	смт Іршанськ	Україна	1980 р.	
999	Обухів	Україна	1981 р.	Артезіанська свердловина
1000	Абуджа	Нігерія	1981 р.	
1001	Теплодар	Україна	1982 р.	
1002	смт Згурівка	Україна	1983 р.	Артезіанська свердловина
1003	с. Варовичі	Україна, Київська обл.	1986 р.	Зі свердловин
1004	с. Луб'янка	Україна, Київська обл.	1986 р.	Зі свердловин
1005	с. Колонщина	Україна, Київська обл.	1986 р.	Зі свердловин
1006	с. Гавронщина	Україна, Київська обл.	1986 р.	Зі свердловин
1007	с. Зрайки	Україна, Київська обл.	1986 р.	Зі свердловин
1008	с. Корніївка	Україна, Київська обл.	1986 р.	Зі свердловин
1009	с.Лехнівка	Україна, Київська обл.	1986 р.	Зі свердловин
1010	с. Лукаші	Україна, Київська обл.	1986 р.	Зі свердловин
1011	с. Рудницьке	Україна, Київська обл.	1986 р.	Зі свердловин
1012	с. Нове Залісся	Україна, Київська обл.	1986 р.	Зі свердловин
1013	с. Новий Корогод	Україна, Київська обл.	1986 р.	Зі свердловин

1014	с. Нові Опачичі	Україна, Київська обл.	1986 р.	Зі свердловин
1015	с. Варівськ	Україна, Київська обл.	1986 р.	Зі свердловин
1016	с. Сукачі	Україна, Київська обл.	1986 р.	Зі свердловин
1017	с. Пасківщина	Україна, Київська обл.	1986 р.	Зі свердловин
1018	с. Ярешки	Україна, Київська обл.	1986 р.	Зі свердловин
1019	с. Жовтневе (Вознесенське)	Україна, Київська обл.	1986 р.	Зі свердловин
1020	с. Право Жовтня (Любомірівка)	Україна, Київська обл.	1986 р.	Зі свердловини
1021	с. Жоравка	Україна, Київська обл.	1986 р.	Зі свердловин
1022	с. Сулимівка	Україна, Київська обл.	1986 р.	Зі свердловин
1023	смт Брусилів	Україна	1986 р.	Зі свердолови
1024	с. Морозівка	Україна, Житомирська обл.	1986 р.	Зі свердловин
1025	с. Покришів	Україна, Житомирська обл.	1986 р.	Зі свердловин
1026	Славутич	Україна	1987 р.	Зі свердловин
1027	с. Сніжки	Україна, Київська обл.	1989 р.	Зі свердловин
1028	смт Вільча	Україна	1993 р.	Зі свердловин
1029	Бердянський водовід	Україна	2004 р.	175 км, від Каховського каналу до м. Бердянськ, вода з р. Дніпро

Таблиця років побудови систем централізованого водовідведення в населених пунктах світу

№ з/п	Місто або населений пункт (регіон)	Країна або регіон	Дата	Примітки
1	Вавилон	Ассирія	4500 р. до н.е.	
2	Мохенджо-Даро	Індія	3000 р. до н.е.	
3	Прієна	Греція	500 р. до н.е.	
4	Рим	Італія	500 р. до н.е.	«Клоака Максима»
5	Віндобона (зараз м. Відень)	Австрія	100 р.	Римські канали
6	Новгород	Росія	1090 р.	Водостоки
7	Мілан	Італія	XII ст.	Поля зрошення
8	Москва	Росія	1367 р.	Водостоки у Кремлі
9	Париж	Франція	1370 р.	Водостік
10	Краків	Польща	1395-1397 рр.	Дерев'яний волостік; підземний канал
11	Львів	Україна	1450-і рр.	Підземні канали; внутрішньобудинкова
12	Бунцлау	Німеччина	1531 р.	З полями зрошення
13	Единбург	Англія	1709 р.	Поля зрошення
14	Москва	Росія	1764 р.	Водостік від Виховного будинку до Москви-ріки
15	Санкт-Петербург	Росія	1770 р.	Водостоки

16	Мюнхен	Німеччина	1811 р.	Загальносплавна, скид у р. Ізар без очищення
17	Стара Русса	Росія	1829 р.	Початок будівництва
18	Феодосія	Україна	1840 р.	Загальносплавна
19	Гамбург	Німеччина	1843 р.	Загальносплавна
20	Альнвік	Англія	1849 р.	Роздільна
21	Бірмінгем	Англія	1852 р.	
22	Франкфурт-на-Майні	Німеччина	1852 р.	
23	Лондон	Англія	1856 р.	Загальносплавна
24	Мюнхен	Німеччина	1857 р.	Нова загальносплавна
25	Париж	Франція	1857 р.	За принципом «все у водостік»
26	Дрезден	Німеччина	1860 р.	
27	Штеттин (Щецин)	Польща	1862 р.	
28	Лондон	Англія	1864 р.	Очисна станція «Бектон»
29	Лондон	Англія	1865 р.	Очисна станція «Кроснесс»
30	Одеса	Україна	1868 р.	Загальносплавна
31	Данциг (Гданськ)	Польща	1870 р.	
32	Одеса	Україна	1874 р.	Нова, див. 1868 р.
33	Тифліс (Тбілісі)	Грузія	1874 р.	Загальносплавна
34	Штутгарт	Німеччина	1874 р.	
35	Берлін	Німеччина	1876 р.	
36	Дармштадт	Німеччина	1876 р.	

37	Дортмунд	Німеччина	1879 р.	
38	Мемфіс	США	1879-1880 рр.	Роздільна, перша у США
39	Царське Село (Пушкін)	Росія	1880 р.	Загальносплавна
40	Кельн	Німеччина	1880-1881 рр.	
41	Гатчина	Росія	1882 р.	Без очищення, загальносплавна
42	Дортмунд	Німеччина	1883 р.	З механічно-хімічним очищенням
43	Мюнхен	Німеччина	1885 р.	Загальносплавна
44	Варшава	Польща	1883-1886 рр.	Загальносплавна
45	Ялта	Україна	1886 р.	Неповна роздільна
46	Відень	Австрія	1887 р.	
47	Двінськ (Даугавпілс)	Латвія	1889 р.	
48	Рига	Латвія	1892 р.	
49	Ростов-на-Дону	Росія	1893 р.	Повна роздільна
50	Лібава (Лієпая)	Латвія	1894 р.	
51	Київ	Україна	1894 р., 21 грудня	Повна роздільна, шонівська та поля зрошення
52	Септон	Англія	1895 р.	Очищення у септон-танку
53	Москва	Росія	1898 р.	З очищенням на Люблінських полях фільтрації

54	Гроссліхтерфельд	Німеччина	1898 р.	З першою станцією біологічного очищення стічних вод
55	Манчестер	Англія	1902 р.	З найбільшою у Європі станцією біологічного очищення стічних вод
56	Мітава (Єлгава)	Латвія	1902 р.	
57	Сальфорд	Англія	1904 р.	Очищення стоків на крапельних окислювачах
58	Катеринослав (Дніпро)	Україна	1904 р.	Локальна система зі станцією біологічного очищення стоків
59	Суми	Україна	1904 р.	Примітивна, децентралізована
60	Тернопіль	Україна	1908 р.	Примітивна децентралізована, з виводом у р. Серет
61	Самара	Росія	1906-1909 рр.	Пробна ділянка, з тимчасовими очисними спорудами
62	Прага	Чехія	1909 р.	Нова, загальносплавна

63	Львів	Україна	1883-1910 рр.	Загальносплавна, з відведенням стоків у р. Полтву
64	Саратов	Росія	1910 р.	
65	Новочеркаськ	Росія	1910 р.	
66	Севастополь	Україна	1910 р.	
67	Чернівці	Україна	1912 р.	
68	Харків	Україна	1914 р., 20 серпня	З очищенням на біофільтрі
69	Царицин (Волгоград)	Росія	1915 р.	
70	Катеринослав (Дніпро)	Україна	1916 р.	Без очищення
71	Вільно (Вільнюс)	Литва	1916 р.	
72	Самара	Росія	1912-1918 рр.	Загальносплавна
73	Новосибірськ	Росія	1923 р.	
74	Ставрополь	Росія	1923 р.	
75	Владикавказ	Росія	1923 р.	
76	Рязань	Росія	1924 р.	
77	Каунас	Литва	1924 р.	
78	Тула	Росія	1927 р.	
79	Пьотрков-Трибунальський	Польща	1927 р., 15 грудня	
80	Полтава	Україна	1929 р.	
81	Мінськ	Білорусь	1930 р.	
82	Дзержинськ	Росія	1930-1932 рр.	
83	Запоріжжя	Україна	1932 р.	
84	Станіслав (Івано-Франківськ)	Україна	1924-1932 рр.	
85	Луцьк	Україна	Поч. 1930-х рр.	
86	Брест	Білорусь	1933 р.	

87	Ленінград (Санкт-Петербург)	Росія	1934 р.	На Василівському у острові
88	Шауляй	Литва	1935 р.	
89	П'ятигорськ	Росія	1936 р.	
90	Дніпродзержинськ (Кам'янське)	Україна	1936 р., 30 грудня	
91	Чернігів	Україна	1938 р.	Без очисних споруд
92	Уфа	Росія	1939 р.	
93	Кременчук	Україна	1940 р.	
94	Оклєнд	США	1944 р.	
95	Ташкєнт	Узбекиста н	1944 р.	
96	Проскурів (Хмельницький)	Україна	1946 р.	
97	Горлівка	Україна	1946 р.	
98	Кишинів	Молдова	1950 р.	Роздільна
99	Херсон	Україна	1951-1955 рр.	
100	Сланці	Росія	1952 р.	
101	Суми	Україна	1952 р.	Централізова на
102	Вінниця	Україна	1952-1960 рр.	
103	Фрунзе (Бішкек)	Киргизста н	1954 р.	
104	Кременчук	Україна	1955 р., 1 травня	Нова
105	Київ	Україна	1956 р.	Каналіування лівобережної частини міста. Див 1894 р.
106	Житомир	Україна	1958 р.	
107	Черкаси	Україна	1961 р.	
108	Чернігів	Україна	1961 р.	Очисна станція

109	Новгород	Росія	1962 р.	Роздільна
110	Чирчик	Узбекистан	1962 р.	
111	Прилуки	Україна	1962 р.	
112	Київ	Україна	1964 р.	Бортницька станція аерації
113	Ніжин	Україна	1969 р.	
114	Ленінград (Санкт-Петербург)	Росія	1978 р.	Центральна станція аерації
115	Мена	Україна	1980 р.	
116	Ленінград (Санкт-Петербург)	Росія	1986 р.	Північна станція аерації
117	Новгород- Сіверський	Україна	1991 р.	

Алфавітний покажчик (системи водопостачання)

-А-	Артемівськ (Бахмут) – 1874, 1926
Аальборг – 1854	Артуа – 1126
Абуджа – 1981	Архангельськ – 1902
Авдіївка – 1953	Архангельське, село – 1783
Аделаїда – 1954	Асканія Нова – 1890
Аддіс-Абеба – 1944	Астрахань – 1843, 1880, 1909
Азов – 1890	Атланта – 1875
Аккра – 1910-і	Аугсбург – XV ст.
Акюрейрі – 1902	Афіни – 540-530 до н.е.; 134-140 р.; 1929
Алексін – 1873	Ахсикент – X ст.
Алма-Ата – 1935	-Б-
Алупка – 1902	Баку – 1893, 1899, 1903
Алушта – 1928	Балаклава – 1910
Алчевськ – 1903	Балтимор – 1810
Амвросіївка – 1946	Бангкок – 1914
Амстердам – 1853	Бановце над Бебравоу – 1930
Ананьїв – 1945	Баня-Лука – 1908
Антверпен – 1881	Барановичі – 1958
Арзамас – 1890	Баришівка, смт – 1967
Армавір – 1887, 1903	
Барнаул – 1901, 1919	

Барнаульський з-д – 1739	Білосток – 1892
Батумі – 1908	Бірмінгем – 1873
Баштанка – 1960	Бобруйськ – 1925
Бая-Маре – 1910	Богота – 1803
Белфаст – 1680; 1901	Бомбей – 1860
Бердичів – 1896	Бориспіль – 193
Бердянськ – 1889, 1898	Бородянка, смт – 1976
Бердянський водовід – 2004	Боровиця, село – 1959
Березне – 1963	Борщів – 1960-і
Березовичі, село – 1962	Бостон – 1652
Берислав – 1953	Бохум – 1910
Берлін – 1853, 1856	Боярка – 1955
Берн – 1867	Брашов – 1893
Бернолаково – 1911	Бремен – 1394,
Бетлехем – 1761	Брест – 1899
Белград – 1892	Брно – 1416; 1872
Бельсько-Бяла – 1895	Брюссель – 1855
Бетлехем – 1761	Братислава – 1886
Бидгощ – 1520; 1900	Брусилів, смт – 1986
Биковіна – 1895	Будапешт – 1868
Біла-Підляська – 1958	Буенос – Айрос - 1869
Біла Церква – 1928	Бузулук – 1905
	Бухара – 1927

Бухарест – 1890	Віннеба – 1920
-В-	Вінниця – 1912
Валбжих – 1900	Вінніпег – 1919
Валево – 1938; 1958	Вірек – 1893
Валмієра – 1936	Вісбаден – 1876
Валуйки – 1963	Вітебськ – 1895
Варівськ, село – 1986	Владивосток – кін. XIX ст., 1905
Варна – 139-161; 1905	Володимирець – 1958
Варовичі, село – 1986	Влоцлавек – 1930-35
Варшава – 1855	Вознесенськ – 1913
Васильків – 1939	Вологда – 1899
Ватутіне – 1947	Володарка, смт – 1960
Вашингтон – 1859, 1864	Володимир – 1863
Веленє – 1950	Волоколамськ – 1918
Великі Сорочинці, село – 1928	Волощина, село – 1910
Веллінгтон – 1871	Воронеж – 1869
Венев – 1919	Ворошиловськ – 1930
Версаль – 1664	Вроцлав – 1341; 1827; 1871
Веселе, смт – 1955	В'язьма – 1918
Виборг – 1892	В'ятка – 1899
Відень – 1873	-Г-
Вільно (Вільнюс) 1904, 1914	Гомель – 1895
Вільча – 1993	

Гаага – 1874	Горлівка – 1928
Гавана – 1852; 1878	Городенка – 1965
Гаврилівський з-д – 1794	Градец-Кралове – 1476; 1900
Гавронщина, село - 1986	Градизьк, смт – ≈ 1966
Галац – 1872	Гродно – 1876
Гамбург – 1848, 1859	Грозний – 1907, 1927
Ганновер – 1352, 1527, 1878	Грудзьондз – 1900
Ганнорфйордур – 1904	Гуменне – 1936
Гдиня - 1930	-Д-
Геленджик – 1937	Дакка – 1874
Гельсінборг – 1884	Даллас – 1876
Гельсінгфорс (Гельсінкі) – 1876	Данідін – 1867
Генічеськ – 1956	Данциг (Гданськ) – 1348-54; 1869
Ґетеборг – 1787, 1871, 1894	Дармштадт – 1879
Глівіце – 1938-41	Двінськ (Даугавпілс) – 1888
Глінско – 1938	Дебальцеве – 1930
Глогув – 1913	Дембиця - 1958
Глухів – 1928	Демидова з-д – 1726
Гнезно – 1888	Денвер – 1870, 1871
Гожув-Велькопольський – 1896	Детройт – 1827
Гола Пристань – 1951	Джакарта – 1930

Джексонвілл – 1942	-Е-
Джерсі – 1845	Ейтенхахе – 1867
Джорджтаун – 1929	Ельк - 1895
Дзержинськ (Торецьк) – 1931, 1952	-Є-
Димер, смт – 1957	Євпаторія – 1834, 1837
Димитров (Мирноград) – 1950	Єлгава – 1881
Діжон – 1840	Єлисаветград (Кропивницький) – 1893
Дніпродзержинськ (Кам'янське) – 1937	Єнакієве – 1946
Дніпро-Кіровоград, водогін – 1973	Єреван – 1912
Добой - 1915	Єрусалим – X ст. до н.е.
Добропілля – 1952	Єсентуки та Залізноводськ – 1936
Докучаєвськ – 1948	-Ж-
Дрезден – 1875	Жиліна -1908
Дрогобич – 1930	Житомир – 1898
Дружківка – 1946	Жмеринка – 1886
Дублін – 1242	Жовнине, село – 1959
Дубляни – 1907	Жовті Води – 1945
Дубно – 1956	Жовтневе (Вознесенське), село – 1986
Дубровнік – 1438	Жовтневе (Студеники), село – 1959
Душанбе – 1932	Жоравка, село – 1986

Жори – 1824-26, 1905	Зміїногірський з-д – 1735
-З-	Знам'янка – 1963
Забже – 1881; 1892-95; 1906-09	Золочів – 1960
Завада – 1892-95	Зрайки, село – 1986
Заверце – 1934	Зрен'янін – 1962
Загреб – 1878	-І-
Задар – 1 ст., 100-115, 1838, 1902	Іванків – 1970
Заєчар – 1957	Іваново-Вознесенськ (Іваново) – 1925
Залізноводськ – 1888, 1936	Іжевськ – 1931
Замостя – 1960	Ізмаїл – 1878
Зарудинці, село – 1890	Ізюм – 1914
Зачепилівка, смт – 1972	Ізяслав – 1933
Збараж – 1960-і	Іллінці – 1969
Зборів – ≈ 1970	Іллічівськ (Чорноморськ) – 1971
Згурівка – 1983	Іновроцлав – 1905
Здолбунів – 1954	Іркутськ – 1905
Зелена Гура – 1475, 1875-78	Ірпінь – 1903, 1964
Зеленоград – 1961	Іршанськ – 1956, 1980
Злін – 1925	Істра – 1925
Зміїв – 1949	-Й-
Зміїногірська коп. – 1795	Йоганнесбург – 1887

Йокогама – 1887	Катманду – 1895
-К-	Катовіце – 1882, 1887
Кагарлик – 1950	Каунас – 1929
Кадіївка (Стаханов) – 1930	Каховка – 1914
Казанлик – 1915	Кашира – 1926
Казань – 1834, 1874, 1875	Кежмарок – 1912
Каїр – 1700 д.н.е.	Кейп-Кост – 1928
Калита , смт – ≈ 1973	Кейптаун – 1687
Калуга – 1807, 1886	Кельце - 1929
Калуш – 1905	Кенігсберг (Калінінград) – 1879
Камишин – 1898	Керч – 1863
Кампала – 1928	Київ – 1668, 1855. 1857, 1872
Кам'янець Подільський – 1912	Кисловодськ – 1885
Кам'янка – 1966	Кичево – 1959
Карачев – 1880	Кишинів – 1892
Карловац – 1914	Кіото – 90-і р.р. XIX ст.
Карлові Вари – 1882	Кіто – 1887
Карфаген – I ст.	Кладно – 1891
Катеринодар – 1893	Клайпеда – 1899
Катеринопіль – ≈ 1970	Клаузенберг (Клуж Наноп) – 1887
Катеринослав (Дніпро) – 1869	Клівленд – 1854-56
Клодзько – 1540, 1883-86	

Кобеляки – 1915	Кошице – 1906-11
Кодаки, село – 1967	Крагуєваць – 1904
Коканд – 1937	Крайова – 1910
Коливанський з-д – 1729	Крайстчорч – 1863
Коло – 1942	Красноармійськ (Покровськ) – 1946
Колобжег – 1906	Краків – 1399
Коломия – 1964	Краматорськ – 1928
Коломна – 1902	Красний Луч – 1930
Колонщина, село – 1986	Красноводськ (Туркменбаші) – 1781, 1881, 1903
Колумбус – 1839, 1915	Красноград – 1933-34
Комарно – 1902	Краснодон – 1947
Комсомольськ (Горішні Плавні) – 1960	Красноярськ – 1913
Констанц – 1873	Кременчук – 1910
Констанца – 1924-28	Кривий Ріг – 1929
Копенгаген – 1850, 1860	Кролевець – 1893
Корніївка, село – 1986	Кронштадт – поч. ХХ ст., 1874
Коростень – 1928	Крупіна – 1942
Кострома – 1858	Куйбишеве (Більмак) смт – 1960-і
Костянтинівка – 1930	Куала-Лумпур – 1891
Котовськ (Подільськ) – 1934	Куманово – 1956
Кохловіце – 1896	
Кумасі – 1920-і	

Курськ – 1907	Лондон – 1582, 1726, 1779,
Кучінг – 1887	1839, 1884
-Л-	Лубни – 1912
Лагос – 1910	Луб'янка, село – 1986
Ландсберг – 1896	Луганськ – 1936
Ланівці – кін. 1960-х	Луганський з-д – 1842
Лас-Вегас – 1954	Лувівіл – 1854
Лебедин – 1936	Лукаші, село – 1986
Левоча – 1905	Луцьк – 1925
Легіоново – 1963-73	Львів – 1404, 1901
Легниця – 1368, 1878	Люблін – 1506; 1899
Леніне, смт – 1952	Любляна – 1890
Леськи, село – 1960	-М-
Лехнівка, село – 1986	Магнітогорськ – 1934
Липовець, селище - 1890	Мадрид – 1858
Ліберец – 1902	Макарів, смт – 1968
Лібервіль – 1966	Макіївка – 1928
Ліверпуль – 1847	Мальмьо – 1867, 1899
Ліма – 1886	Маніла – 1878
Ліон – 1647	Марганець – 1969
Лодзь – 1925	Марибор – 1901
Локтівський з-д – 1783	Маріуполь – 1910
Мелітополь – 1889, 1912	Мелакка – 1889

Мельниця-Подільська, смт – 1972	Моринці, село – 1964-67
Мена – 1961	Морозівка, село – 1986
Мензелинськ – 1880	Москва – 1485, 1492, 1633, 1804, 1835, 1856
Мельбурн – 1857	Мостар –1885
Миколаїв – 1906	Мохенджо Даро – 3000 р. до н.е.
Миколаївськ (Новосибірськ) – 1897, 1929	Мукачево – 1935
Миргород – 1912	Муріно, село – 1908
Миронівка – 1934	Мурманськ – 1931
Михаловце – 1939	Муром – 1864
Мізоч, смт – 1950	Мюнхен – 1883
Мілвокі –1874	-Н-
Мінеральні Води – 1892, 1913	Найробі –1906
Міннеаполіс – 1871	Наро-Фомінськ – 1925
Мінськ – 1874	Нахічевань – 1935
Могилів Подільський – 1919	Нахічевань-на-Дону – 1888
Могильов – 1877	Научний, смт – 1952
Мозир – 1902	Немирів – 1930-і
Монастирська – 1960-і	Нижній Новгород – 1847, 1870, 1896
Монреаль – 1853	Нижній Тагіл – 1848
Монтгомері – 1874	Нижньогірський, смт – 1939
Ніжин – 1928	

Нікосія – 18 ст.	Новоросійськ – 1900, 1926
Нім – 10 р. н.е.	Нове Вєсь – 1902
Ніса – 1586, 1878	Новгородовка – 1973
Нітра – 1929	Новочеркаськ – 1865
Ніцца – 1907	Новояворівськ – 1969
Нова Водолаза смт – 1963	Нордчопінг – 1873
Нова Каховка – 1952	Нью-Йорк – 1799, 1830, 1842
Нове Залісся, село – 1986	-О-
Новий Двір-Мазовецький – 1974	Обухів – 1981
Новий Корогод, село – 1986	Овруч – 1970
Нові Опачичі, село – 1986	Оденсе – 1853
Новгород – 1090, 1899	Одеса – 1827, 1831, 1853, 1873
Новгород-Сіверський – 1901, 1921	Оклахома-Сіті - 1908
Новий Буг – 1961	Окленд - 1877
Нові Сад – 1965	Олександрівськ (Запоріжжя) – 1894
Новий Сонч – 1911-12	Олександрія (Єгипет) – 1860
Новоазовськ – 1974	Олександрія – 1948
Новоград-Волинський – 1937	Оломоуц – 1514; 1889
Ново Место – 1900-03	Ольгопіль, село – 1970
Новомосковськ – 1932	Ольштин – 1897
Омськ – 1915	Омаха – 1889

Ополе – 1893-98	Пенза – 1897
Орадя – 1894	Пенсільванія – 1746
Оратів, селище – 1890	Первомайськ – 1957
Оратів, смт – кін. 1960-х	Пергамон – 160 р. д.н.е.
Орджонікідзе (Владикавказ) – 1937	Перемишль – 1919
Орел – 1863, 1889	Переяслав-Хмельницький – 1943
Оренбург – 1836, 1850, 1864	Перм – 1907
Орехово-Зуєво – 1926	Перово – 1925
Орхус – 1872	Петергоф – 1721
Осипенко, село – 1960-і	П'єштяни – 1934
Осло – 1624	Пирятин – 1895
Остін – 1876	Підволочиськ, смт - 1960
Острава – 1885	Піла – 1908
Острів-Великопольський – 1903	Пісківка, смт – 1910; 1920-і
Охрид – 1934	Пловдів – 1890
-П-	Плоцьк – 1894
Париж – IV ст., 1781, 1840	Пльзень – 1889
Пасківщина, село – 1986	Пномпень – 1895
Пейслі - 1804	Подгориця – 1953
Пекін – 1910	Подольськ – 1914
Полтава – 1900	Полікрайща-Горна
	Оряховиця – 1972

Полушкіно, станція – 1902	Пряшів – 1906
Попрад – 1932	Пула – 1948
Порт-Елізабет – 1829; 1851	Псков – 1519, 1881
Портленд – 1869	П’ятигорськ – 1890
Поташ, село – 1891	-Р-
Потозі – 1580	Радивилів – 1960
Право Жовтня (Любомирівка), село – 1986	Раднево – 1924
Прага – 1348, 1854	Радом – 1926
Прєдвіза – 1909	Радомишль – 1911
Преображенське, село – 1882	Разград – 1935
Преторія – 1890	Рацібуж – 1258, 1874
Приазовське, смт – 1959-60	Ревель (Таллін) – 1345, 1867
Прилуки – 1915	Рейк’явік – 1909
Прілеп – 1950-55	Решетилівка – 1964
Подмоклово – 1890	Ржищів – 1965
Пріштіна – 1948	Рибінськ – 1899, 1904
Просеч – 1938	Рига – 1618, 1835, 1904
Проскурів (Хмельницький) – 1910	Рим – 313 р. до н.е., 144 р. д.н.е., 54 р., 100 р., 123 р., 226 р., XVII ст., 1870
Познань – 1282, 1865-66	Рівне – 1898, 1904
Покришів, село – 1986	Рієка – 1885
Ріо-де-Жанейро – 1723	Рімавска Сobotа – 1912-19

Рожнава – 1905	Сан-Антоніо – 1720, 1877
Роздольне, смт – ≈ 1970	Сан-Дієго – 1873
Рокитне, смт – 1959	Санкт-Петербург – 1807, 1832, 1861, 1863, 1864
Ромни – 1911, 1930	Сан-Пауло – 1880-і
Ростов-на-Дону – 1844, 1866, 1882	Сан-Франциско – 1934
Роттердам – 1874	Сан-Хосе – 1854
Руда – 1872	Санта-Крус-дела-Сієра – 1950
Руда-Шльонска – 1872; 1893; 1895; 1896; 1902	Сантьяго – 1915
Рудницьке, село – 1986	Сараєво – 1461; 1890
Ружемборок – 1924	Саратов – 1857, 1875
Русе – 1925	Свалява – 1966
Рязань – 1913	Свердловськ – 1925
Ряшів – 1934	Свідниця – 1601, 1876
-С-	Світловодськ – 1959
Саванна – 1886	Сеговія – 109 р.
Саки – 1890	Седнів, смт – 1950
Салоніки – 1894	Селидове – 1972
Самара (Куйбишев) – 1886-7	Сен-Галл – 1895
Самарканд – 1937	Севастополь – 1850, 1880
Самбір – 1968	Славутич – 1987
Слупськ – 1886-98	Слов'янськ – 1946
	Слонім – 1895

Смедереве – 1950	Старобешеве – 1972
Смига, смт – 1953	Старгард-Щецінський – 1945
Сміла – 1907, 1938	Старогард-Гданський – 1890
Смоленськ – 1890, 1895	Старокостянтинів – 1932
Смоліне – 1974	Стокгольм – 1694; 1861
Сніжки, село – 1989	Стрількове, село – 1969
Снятин – 1909	Суботиця – 1957
Солікамськ – 1601	Сувалки – 1960
Сомбор – 1887, 1961	Сузунський з-д – 1764
Соммервілл – 1885	Сукачі, село – 1986
Сормово (Н.Новгород) – 1927	Сулімівка, село – 1986
Сосновець – 1929	Суми – 1894
Софія – 1884	Сухумі – 1909
Сочі – 1934	-Т-
Спішка Нове Вес – 1896	Таганрог – 1924
Спліт – 3 ст. н.е.; 1880	Тайбей – 1899; 1907
Ставище, смт – 1957	Тальне – 1891
Ставрополь – 1861, 1875	Тамбов – 1835, 1884
Сталіно (Донецьк) – 1928	Тамшу – 1899
Станіслав (Івано-Франківськ) – 1929	Тараща – 1954
Стара Руса – XVI ст.	Тарнобжег – 1967
Ташкент – 1931	Тарновські Гури – 1787
	Тарнув – 1910

Твер – 1865	Торунь – 1893
Тельманове (Бойківське), смт – 1972	Тречанске Теплице – 1886
Теофіполь, смт – 1967	Тренчін – 1911
Теплодар – 1982	Тронхейм – 1777
Термез – 1937	Тростянець – 1960
Тернопіль – 1947	Трнава – 1941
Тирасполь – 1892	Трускавець – 1949
Тирговіште – 1585; 1875	Тула – 1894
Тирговіще – 1905	Тульчин – 1928
Тифліс (Тбілісі) – 1860, 1887	Тчев – 1905
Тобольськ – 1901	Тюмень – 1864
Токіо – 1590, 1898	-у-
Токмак – 1910	Удрицький груп. – 1976
Томашпіль, смт – кін. 1960-х	Ужгород – 1926
Томашув-Лодзь водовід – 1952-63	Узин – 1954
Томськ – 1903, 1906	Улан-Уде – 1932
Томський з-д – 1771	Умань – 1902
Топольчани – 1932	Уфа – 1901
Торез – 1974	-ф-
Торонто – 1843	Феодосія – 1864, 1888
Франкфурт-на-Майні – 1834	Філадельфія – 1801, 1804
	Фінікс – 1889, 1920-22
	Форт-Ворт – 1882

Фрунзе (Бішкек) – 1932	Цюрупинськ (Олешки)– 1960
Х-	-Ч-
Хабаровськ – 1907	Часів Яр – 1887, 1932
Харків – 1881	Челябінськ – 1913
Хасково – 1903	Ченстохова – 1928
Хвалинськ – 1862, 1865	Червоноград – 1957
Хелм – 1936-38	Череповець – 1915
Херсон – 1886	Черкаси – 1914
Хіросіма – 1898	Чернівці – 1895
Хоростків – кін. 1960-х	Чечельник, смт – ≈ 1970
Храст – 1883	Чирпан – 1928
Христинівка – 1958	Чернігів – 1880
Хрудім – 1885	Чикаго – 1842
-Ц-	Чистополь – 1910
Царицин (Волгоград) – 1890, 1915	-Ш-
Царське Село – 1749, 1777, 1858	Шабо, село – 1970
Цельє - 1908	Шанхай – 1883
Цесіс – 1912	Шахтарськ – 1972
Цеханув – 1936-38	Шевченко – 1963, 1973
Цинцинаті – 1899	Шепетівка – 1934
Цюріх – 1868	Шостка – 1895, 1905
	Шпандау – 1896
	Шульбинський з-д – 1744

Шумен - 1929	Янгон – 1842
Шуя – 1883	Ярешки, село – 1986
-Щ-	Ясси – 1910
Щецин – 1577; 1865	Ярослав – 1956
-Ю-	Ярославль – 1862, 1883
Южне – 1978	
-Я-	
Ялта – 1874, 1889, 1904	
Якимівка, смт – кін. 1960-х	

Алфавітний покажчик (системи водовідведення)

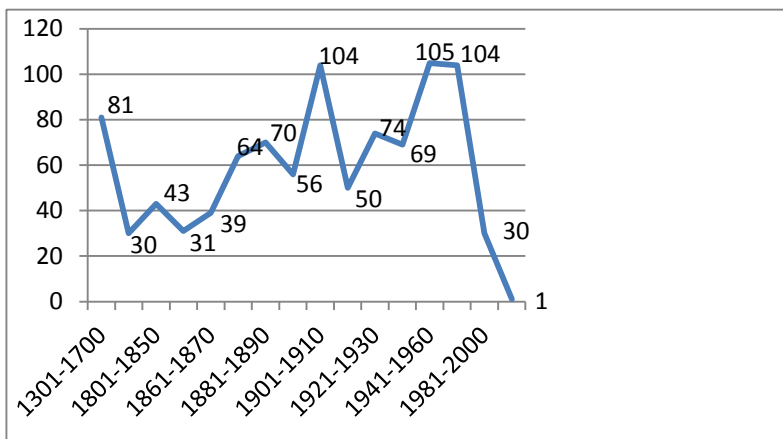
-А-	Дзержинськ – 1930-32
Альнвік – 1849	Дніпродзержинськ
-Б-	(Кам'янське) – 1936
Бірмінгем – 1852	Дортмунд – 1879, 1883
Бунцлау – 1531	Дрезден – 1860
Брест – 1933	-Е-
-В-	Единбург – 1709
Вавилон – 4500 до н.е.	-Ж-
Варшава – 1883-86	Житомир – 1958
Відень – 1887	-З-
Вільно (Вільнюс) – 1916	Запоріжжя – 1932
Віндобона – 100	-К-
Вінниця – 1952-60	Каунас – 1924
Владикавказ – 1923	Катеринослав (Дніпро) – 1904
-Г-	Кельн – 1880-81
Гамбург – 1843	Київ – 1894, 1956, 1964
Гатчина – 1882	Кишинів – 1950
Горлівка – 1946	Краків – 1395-97
Гроссліхтерфельд – 1898	Кременчук – 1940, 1955
-Д-	-Л-
Данциг (Гданськ) – 1870	Ленінград (Санкт-Петербург)
Дармштадт – 1876	– 1770, 1934, 1978, 1986
Двінськ (Даугавпілс) – 1889	Лібава – 1894
	Лондон – 1856, 1864, 1865

Луцьк – поч. 1930-х	Полтава – 1929
Львів – 1450-ї; 1883-1910	Прага – 1909
-М-	Прієна – 500 до н.е.
Манчестер – 1902	Проскурів (Хмельницький) – 1946
Мемфіс – 1879-80	Пйотркув-Трибунальський – 1927
Мена – 1980	П'ятигорськ – 1936
Мілан – XII ст.	-Р-
Мінськ – 1930	Рига – 1892
Мітава (Єлгава) – 1902	Рим – 500 до н.е.
Москва – 1367, 1764, 1898	Ростов-на-Дону – 1893
Мохенджо-Даро – 3000 до н.е.	Рязань – 1924
Мюнхен – 1811, 1857, 1885	-С-
1904, 1916	Сальфорд - 1904
-Н -	Самара – 1906-09; 1912-18
Ніжин – 1969	Саратов – 1910
Новгород – 1090, 1962	Севастополь – 1910
Новгород-Сіверський – 1991	Септон – 1895
Новосибірськ - 1923	Сланці – 1952
Новочеркаськ – 1910	Ставрополь – 1923
-О-	Станіслав (Івано-Франківськ) – 1924-32
Одеса – 1868, 1874	Суми – 1904, 1952
Окленд – 1944	
-П-	
Париж – 1370, 1857	

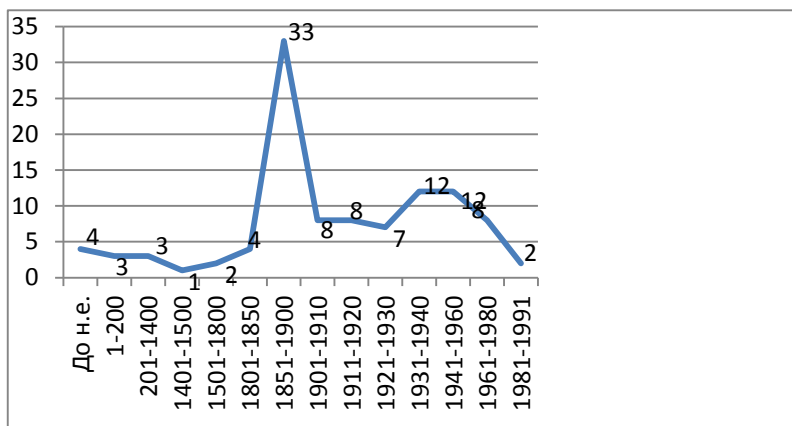
Стара Русса – 1829	-Ш-
-Т-	Шауляй – 1935
-Т- Ташкент –1944	Штетттин (Щецин) – 1862
Тернопіль – 1908	Штутгарт – 1874
Тифліс (Тбілісі) – 1874	-Я-
Тула – 1927	Ялта - 1886
-У-	
Уфа – 1939	
-Ф-	
Феодосія – 1840	
Франкфурт-на-Майні – 1852	
Фрунзе (Бішкек) – 1954	
-Х-	
Харків – 1914	
Херсон – 1951-55	
-Ц-	
Царське Село (Пушкін – 1880	
Царицин (Волгоград) – 1915	
-Ч-	
Черкаси -1961	
Чернівці – 1912	
Чернігів – 1938; 1961	

Діаграми

Діаграма кількості міст, що мали централізований водогін

Діаграма кількості міст, що мали централізовану каналізацію

Джерела

Література

Водоснабжение и водотведение. Энциклопедия. – К.: Логос, 2002;

Данилов Ф.А. Водопроводы русских городов. – Москва, 1911;

Історія міст і сіл Української РСР: Вінницька область. – К.: Головна редакція УРЕ АН УРСР, 1972;

Історія міст і сіл Української РСР: Волинська область. – К.: Головна редакція УРЕ АН УРСР, 1970;

Історія міст і сіл Української РСР: Житомирська область. – К.: Головна редакція УРЕ АН УРСР, 1973;

Історія міст і сіл Української РСР: Закарпатська область. – К.: Головна редакція УРЕ АН УРСР, 1969;

Історія міст і сіл Української РСР: Запорізька область. – К.: Головна редакція УРЕ АН УРСР, 1969;

Історія міст і сіл Української РСР: Івано-Франківська область. – К.: Головна редакція УРЕ АН УРСР, 1971;

Історія міст і сіл Української РСР: Київська область. – К.: Головна редакція УРЕ АН УРСР, 1971;

Історія міст і сіл Української РСР: Кіровоградська область. – К.: Головна редакція УРЕ АН УРСР, 1972;

Історія міст і сіл Української РСР: Кримська область. – К.: Головна редакція УРЕ АН УРСР, 1971;

Історія міст і сіл Української РСР: Миколаївська область. – К.: Головна редакція УРЕ АН УРСР, 1971;

Історія міст і сіл Української РСР: Полтавська область. – К.: Головна редакція УРЕ АН УРСР, 1967;

Історія міст і сіл Української РСР: Ровенська область. – К.:
Головна редакція УРЕ АН УРСР, 1973;
Історія міст і сіл Української РСР: Сумська область. – К.:
Головна редакція УРЕ АН УРСР, 1973;
Історія міст і сіл Української РСР: Тернопільська область. – К.:
Головна редакція УРЕ АН УРСР, 1973;
Історія міст і сіл Української РСР: Херсонська область. – К.:
Головна редакція УРЕ АН УРСР, 1972;
Історія міст і сіл Української РСР: Хмельницька область. – К.:
Головна редакція УРЕ АН УРСР, 1970;
Історія міст і сіл Української РСР: Черкаська область. – К.:
Головна редакція УРЕ АН УРСР, 1972;
Історія міст і сіл Української РСР: Чернівецька область. – К.:
Головна редакція УРЕ АН УРСР, 1969;
Тимонов В.Е. Водоснабжение и водостоки. Т.1, Издание
второе, дополненное. – С. - Петербург, Типография Ю.Н.
Эрлих, 1904; Фальковский Н.И. История водоснабжения в
России. – Москва-Ленинград: Издат.МКХ РСФСР, 1947;
Шевелев Ф.А., Орлов Г.А. Водоснабжение Больших городов
зарубежных стран. – Москва: Стройиздат, 1987.

Електронні ресурси

<https://www.eydap.gr/>
<http://www.vodovod-zadar.hr/>
<http://vikvarna.com/>
<http://www.vodovod-st.hr>
<http://www.mpwik.wroc.pl/>
<http://www1.sng.com.pl/>
<http://www.bvk.cz/>
<http://www.vodovod-dubrovnik.hr/>
<http://www.pwik.olkusz.pl/>

<http://www.zwik.zgora.pl/>
<http://www.wasserwerk.at/>
<http://www.khp.cz/>
<http://www.mpwik.lublin.pl/>
<http://www.mwik.bydgoszcz.pl/>
<http://www.wodociagi.klodzko.pl>
<http://www.serwis.zwik.szczecin.pl>
<http://www.catd.ro/>
<http://www.informacja-turystyczna.nysa.pl>
<http://www.kpwik.krasnik.pl/>
<http://www.spwik.com.pl/>
<http://www.tekniskmuseum.no/>
<http://bip105.lo.pl>
<http://www.edinburgh.gov.uk/>
<http://www.earc.org.uk/>
https://sv.wikipedia.org/wiki/Vatten_och_avlopp_i_Stockholm
<http://www.saws.org/>
<http://www.pwik-tg.pl/>
<http://www.pwikzory.pl/>
<http://dwsd.org/>
<http://www.cwwga.org/>
<http://www.clevelandwater.com/>
<http://www.pwik.olkusz.pl/>
<http://www.aquanet.pl/>
<http://www1.sng.com.pl/>
<http://goteborg.se/>
<http://www.bvk.cz/>
<http://www.wasserwerk.at/>
<http://www.apa-canal.ro/>
<https://www.bwwb.org/>
<http://zwik-rac.com.pl/>
<http://milwaukee.gov/>
<http://www.spwik.com.pl/>
<http://www.saws.org/>
<http://www.vio.hr/>

<http://www.lpwiksa.com.pl/>
<http://www.wikakwa.pl>
<https://www.sw-augsburg.de>
<http://www.vodovodsib.hr/>
<http://www.vodovod-st.hr>
<http://www.wodociagi.zabrze.pl/>
<http://www.vodakva.cz/>
<http://fortworthtexas.gov/>
<http://www.ovak.cz/>
<http://www.vakcr.cz/>
<http://vodovod-mostar.com/>
<http://www.kdrik-rijeka.hr/>
<http://www.modraskola.sk/>
<http://www.wodociagi.katowice.pl/>
<http://www.vodokanal.co.rs/>
<http://www.pwikgniezno.com.pl/>
<http://www.vodarna.cz/>
<http://www.vhs-ol.cz/>
<http://www.apanovabucuresti.ro/>
<http://www.viksa.ba/>
<http://www.vo-ka.si/>
<http://www.vik.bg/>
<http://star-wik.pl/>
<http://www.svas.cz/>
<http://wodociagikwidzyn.pl>
<http://www.gmunden.ooe.gv.at>
<http://www.apabrasov.ro/>
<http://www.wodociagi.torun.com.pl/>
<http://www.eyath.gr/>
<http://www.apaoradea.ro/>
<http://www.apacansb.ro/>
<http://www.aqua.com.pl/>
<http://www.pwik.elk.com.pl/>
<http://www.pwik.gorzow.pl/>
<http://www.pwik.olsztyn.pl/>

<http://www.wikopole.com.pl/>
<http://www9.water.gov.tw/>
<http://www.mwio.pl/>
<https://www.stadtwerke-bonn.de/>
<http://www.khp.cz/>
<http://www.wpwik.pl/>
<http://www.wodociagi.chojnice.pl/>
<http://www.komunala-nm.si/>
<http://www.earc.org.uk/>
<http://www.mb-vodovod.si/>
<https://www.no.is/>
<http://www.pglbc.cz/>
<http://test.prservice.website.pl/>
<http://vikhaskovo.bg/>
<http://www.jkpvik-kg.com/>
<http://www.hafnarfjordur.is/>
<http://pwikino.pl/>
<http://Viktg.com/>
<http://www.pwikzory.pl/>
<http://www.zwik.tczew.pl/>
<http://mwik.kolobrzeg.pl/>
<http://www.sewik.com.pl/>
<http://english.water.gov.taipei/>
<https://www.vodovod-skopje.com.mk/>
<https://www.bl-vodovod.com/>
<http://www.vo-ka-celje.si/>
<http://www.mwik.pila.pl/>
<http://www.zwik.com.pl/>
<http://zwik.olawa.pl/>
<https://www.okc.gov/>
<http://www.or.is/>
<http://www.gwcl.com.gh/>
<http://www.lagoswater.org/>

<http://vitalmm.ro/>
<http://www.apaoltenia.ro/>
<http://www.tw.tarnow.pl/>
<http://www.stadtwerke-bochum.de/>
<http://www.wodociagi-sroda.pl/>
<http://www.viock.hr/>
<http://duszpasterstwo-wodkan-ochrsrod.pl/>
<http://www.pwik.glogow.pl/>
<http://www.vgv.hr/>
<http://www.vik-ka.hr/>
<http://wik-stz.com/bg/>
<http://vodovod-doboj.com/>
<http://www.cwwga.org/>
<https://www.phoenix.gov/>
<http://wik-stz.com/>
<http://www.rajac.ro/>
<http://www.vakzlin.cz/>
<http://vik-ruse.com/>
<http://www.wodociagi.radom.pl/>
<http://www.pwik.piotrkow.pl/>
<http://www.pwik.czest.pl/>
<http://vd.lutsk.ua/>
<http://www.tartuvesi.ee/>
<http://www.vik-shumen.net/>
<http://www.rpwik.sosnowiec.pl/>
<http://wod-kiel.com.pl/>
<http://www.pewik.gdynia.pl/>
<http://www.rpwikzawiercie.pl/>
<http://www.vodovod-ohrid.com.mk>
<http://www.mpwik.rzeszow.pl/>
<http://www.mpwik.wloclawek.pl/>
<http://www.dunav-rz.com/>
<http://rpwik.chrzanow.pl/>

<http://www.rvk-jp.si/>
<http://www.wodociagi-kalisz.pl/>
<http://vik-vidin.com>
<http://www.vakcr.cz/>
<http://www.vodovodva.co.rs/>
<http://www.zwik.eciechanow.pl/>
<http://www.mpgk.chelm.pl/>
<http://pwik.gliwice.pl/>
<http://mzwik-kolo.pl/>
<http://www.jaxwater.com/>
<http://www.mediaethiopia.com/>
<http://www.mpgk.stargard.pl/>
<http://vik-banovici.com.ba/>
<http://www.jkp10juli.com.ba/>
<http://www.vodovod-pula.hr/>
<http://www.sdvodovod.co.rs/>
<http://www.kp-velenje.si/>
<http://www.vodovodbrod.com/>
<http://www.tukumaudens.lv/>
<http://www.vikpp.com/>
<http://www.vikpg.co.me/>
<http://opwik.com/>
<http://www.mpwikzdw.com.pl/>
<http://www.vodovod-kumanovo.com.mk/>
<http://www.vodovodsu.rs/>
<http://www.vodovodza.rs/>
<http://www.vodovodva.co.rs/>
<https://www.wodociagi.debickie.pl/>
<http://www.bwikwodkan.pl/>
<http://vodovodgradiska.com/>
<http://komunaleckicevo.com.mk/>
<http://www.pgk.bilgoraj.pl/>
<http://www.pgk.zamosc.pl/>

<http://www.pwik.suwalki.pl/>
<http://www.mpwiksieradz.pl/>
<http://www.vodokanal.co.rs/>
<http://www.zwik-grodzisk.pl/>
<http://vodovodbratunac.com/>
<http://vodneusluge-bj.hr/>
<http://www.vodovod-sb.hr/>
<http://www.pwklegionowo.com/>
<http://www.tekija.hr/>
<http://www.vikns.rs/>
<http://www.wodociagi.tarnobrzeg.pl/>
<http://www.vik-vt.com/>
<http://www.izvor.rs/>
<http://www.zwikndm.pl/>
<http://www.staryzamosc.pl/>
<http://www.pgkimhrubieszow.pl/>
<http://fctwb.gov.ng/>
<http://www.voda.dn.ua/>
<https://vodokanal-zt.org.ua/>
<http://vodokanal.if.ua/>
<https://dnipro-kirovograd.com.ua/>
<http://lvivvodokanal.com.ua/>
<http://vodarivne.com/>
<http://www.vodokanal.te.ua/>
<http://water.kherson.ua/>
<http://www.water.km.ua/>
<https://vodokanal.cv.ua/>
<https://water.cn.ua/>
<http://vodokanal.sumy.ua/>
<http://brovteplo.com.ua/>
<http://vodokanal-irpen.com.ua/>
<https://vodokanal.mistoboyarka.gov.ua/>

ЗМІСТ

Передмова	3
Таблиця років побудови систем централізованого водопостачання в населених пунктах світу.....	5
Таблиця років побудови систем централізованого водовідведення в населених пунктах світу.....	58
Алфавітний покажчик (системи водопостачання)	65
Алфавітний покажчик (системи водовідведення)	83
Діаграми.....	86
Література.....	87

Довідкове видання

**Кобзар Валентин Володимирович
Михайлик Олександр Сергійович**

**Хронологія побудови систем централізованого
водопостачання та водовідведення
в населених пунктах світу**

Підготовлено до друку 13.05.2019. Формат 60x84 1/16. Цифровий друк.
Гарнітура calibri, arial. Папір офсетний.
Наклад 150 прим.

Кобзар В.В., Михайлик О.С.

Хронологія побудови систем централізованого водопостачання та водовідведення в населених пунктах світу. Довідкове видання. – К., 2019. – 96 с.: іл.

ISBN 966-581

У книзі зібрано відомості про хронологію будівництва систем водопостачання та водовідведення у різних куточках світу. Охоплено усі історичні епохи та системи водопостачання та водовідведення – від найдавніших, створених ще декілька тисячоліть тому, до сучасних, споруджених у кінці ХХ століття. Метою книги була систематизація відомостей щодо років спорудження систем водопостачання та водовідведення на усіх континентах та в усі історичні епохи. Вона дає змогу зробити цікаві висновки щодо того, де і у які епохи найактивніше споруджувалися такі системи. Книга розрахована на фахівців з водопостачання та водовідведення та усіх, хто цікавиться даною темою.

**УДК 628.2
ББК 38.761**